

2019

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 7.1.2.2./16/I/001 „Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide”

SIA "AC Konsultācijas"

Pētījums: „Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides iespējas un vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu sasaiste ar rīcībpolitiku”

9. nodevums: Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

2019.gada 23. aprīlī

Pasūtītājs: Ekonomikas ministrija, Brīvības iela 55, Rīga, Latvija, LV-1519

Izpildītājs: SIA "AC Konsultācijas", Balasta dambis 70a-1, Rīga, LV-1048

Kontaktpersona: Anita Kundrāte, SIA "AC Konsultācijas",

anita.kundrate@ack.lv, 67873810

Saturs

Saīsinājumu saraksts	3
Galveno jēdzienu skaidrojums	4
Ievads	5
1. posms. Darba plāna un laika grafika detalizācija un saskaņošana	6
2.posms. Starptautiskās pieredzes izpēte – prognožu analīzes/atspoguļošanas platformu analīze, iepirkuma prasību identificēšana un konsultācijas tehniskās specifikācijas izstrādei	7
3.posms. Esošās situācijas un DTAPS pilnveides iespēju izpēte.....	9
4.posms. Uzlabojumi vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanā izmantojamo datu jomā	12
5.posms. Vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošana selektīvas darbaspēka imigrācijas mehānismu ieviešanai	14
6.posms. Izglītības profesiju atbilstības tabulas izveide vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanas vajadzībām.....	15
7.posms. Darba tirgus prognožu izmantošana	18
8.posms. Pieredzes apmaiņa.....	20
9. posms. Pētījuma gala ziņojums	21
Kopsavilkums.....	23
<i>Pielikums Pētījumā izmantotie datu avoti.....</i>	<i>26</i>
Statistikas dati.....	26
Normatīvie akti	29
Publiski pieejamie dokumenti.....	30
Prognožu atspoguļošanas platformas.....	31
Pieprasītā informācija	31
Pētījumi un publikācijas	32
Klasifikatori un datubāzes	39
Publiski pieejamā institūciju informācija	39

Saīsinājumu saraksts

ACK	– Pētījuma izstrādātājs SIA „AC Konsultācijas”
CSP	– Centrālā statistikas pārvalde
DA	– Darbaspēka apsekojums
DOM	– Dinamiskās optimizācijas modelis
DTAPS	– darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēma
EM	– Ekonomikas ministrija
ES	– Eiropas Savienība
ESS	– Eiropas Statistikas sistēma
ESCO	– Eiropas prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija (<i>angļu val.</i> – <i>European skills competences and occupations</i>)
IKP	– iekšzemes kopprodukts
IZM	– Izglītības un zinātnes ministrija
MK	– Ministru kabinets
NACE	– Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija
NEP	– Nozaru ekspertu padomes
NVA	– Nodarbinātības valsts aģentūra
Pētījums	– pētījums „Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides iespējas un vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu sasaiste ar rīcībpolitiku”
Saraksts	– saraksts ar specialitātēm (profesijām), kam piemērojami imigrācijas atvieglojumi
SVID analīze	– stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze
Tabula	– izglītības-profesiju atbilstības tabula
VID	– Valsts ieņēmumu dienests

Galveno jēdzienu skaidrojums

Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēma (DTAPS) – vienota sadarbības sistēma, kuras ietvaros tiek organizēti un sistemātiski veikti pasākumi, kas ļauj savlaicīgi prognozēt iespējamās izmaiņas darba tirgū nākotnē, un pielāgoties paredzamajām izmaiņām. Sistēma ietver īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa darba tirgus prognozes, kā arī pastāvīgu starpnozaru nodarbinātības un izglītības politiku veidošanā un īstenošanā iesaistīto institūciju tīklu un organizatorisko sadarbības modeli.

DTAPS organizatoriskais modelis – vienkāršots DTAPS organizācijas atveidojums, kas atspoguļo DTAPS struktūru: galvenos DTAPS elementus, veicamās darbības un iesaistītās puses.

DTAPS organizatoriskā modeļa elements – DTAPS organizatoriskā modeļa daļa, kam ir noteiktas funkcijas kāda DTAPS mērķa sasniegšanai.

DTAPS organizatoriskā modeļa posmi – posmi, kādos strukturētas galvenās DTAPS veicamās darbības: (1) darba tirgus informācijas (signālu) posms, kurā tiek noskaidrots, kas notiks nākotnē, (2) plānošanas (interpretācijas) posms, kurā tiek noskaidrots, kas jādara, lai apsteidzoši pielāgotos gaidāmajām izmaiņām un (3) lēmumu pieņemšanas un pārkārtojumu īstenošanas posms, kurā tiek noteikts, kā tieši jāievieš izmaiņas un tās tiek ieviestas.

Darba tirgus prognozēšana (*anticipation*) – dažādu kvantitatīvo un kvalitatīvo metožu izmantošana ar mērķi identificēt nākotnes darba tirgus vajadzības.

Darba tirgus prognožu griezum – griezum, kādā tiek atspoguļoti darba tirgus prognožu rādītāji, piemēram, profesija, izglītība, nozare

Darba tirgus prognožu rādītājs – rādītājs, kādā tiek atspoguļotas darba tirgus prognozes, piemēram, darba tirgus pieprasījums, darba tirgus piedāvājums, darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma atbilstība

Darba tirgus prognožu interpretācija – darba tirgus prognožu rezultātu skaidrošana, nosakot rīcības vai rīcību virzienus, kas palīdzētu pielāgoties gaidāmajām pārmaiņām.

Ievads

Pētījums „Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides iespējas un vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu sasaiste ar rīcībpolitiku” (turpmāk – Pētījums) izstrādāts Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 7.1.2.2./16/I/001 „Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide” ietvaros. Pētījuma pasūtītājs ir Ekonomikas ministrija (turpmāk – EM), Pētījumu izstrādāja SIA “AC Konsultācijas” (turpmāk – ACK).

Pētījuma mērķis ir izpētīt un pilnveidot esošo darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu¹ (turpmāk – DTAPS), lai nodrošinātu savlaicīgāku un saskaņotāku valsts institūciju un nevalstisko organizāciju savstarpējo sadarbību darba tirgus pārmaiņu paredzēšanā un nepieciešamo pārkārtojumu ieviešanā, tostarp – paplašināt vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošanu rīcībpolitikas veidošanā.

Pētījuma izstrāde norisinājās desmit posmos. Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums strukturēts atbilstoši Pētījuma posmiem, kur par katru līdz 2019.gada 2.aprīlim īstenoto Pētījuma posmu raksturoti:

- darba uzdevumi, atbilstoši Pētījuma Tehniskajai specifikācijai (turpmāk – TS);
- posma izstrādes gaita un atbilstība plānam;
- posma rezultāti;
- izmantotie datu avoti.

Ziņojuma noslēgumā sniegts galveno Pētījuma rezultātu kopsavilkums, kā arī pielikums ar visiem Pētījumā izmantotajiem datu avotiem, tos strukturējot par avotu veidiem.

Papildus turpinājumā raksturotajām Pētījuma posmu aktivitātēm, ACK visā Pētījuma gaitā nodrošināja Pētījuma publicitāti, kā arī dalību ar Pētījumu saistītās aktivitātēs un Pētījuma nodevumu izskatīšanu un saskaņošanu Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides uzraudzības padomē². Atbilstoši TS 3.1.8. uzdevumam, ACK pārstāvji regulāri piedalījās ar Pētījuma tēmu saistītās sanāksmēs. Saskaņā ar 3.1.9.1. uzdevumu, ACK regulāri sagatavoja preses relīzes par līdz noteiktajam periodam sasniegto pētījuma progresu. Preses relīzes publicētas EM mājas lapā un publiski pieejamas visiem interesentiem.³

Pētījuma izstrāde tiks turpināta līdz 2019.gada otrajam ceturksnim, organizējot noslēguma semināru, kura laikā DTAPS iesaistītās puses tiks iepazīstinātas ar Pētījuma secinājumiem un rekomendācijām.

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumiem „Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru" 7.1.2.2. pasākuma "Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas ieviešana" īstenošanas noteikumi”

² Izveidota ar Labklājības ministrijas 16.06.2016. rīkojumu Nr.55

³ Pieejamas:

https://www.em.gov.lv/lv/es_fondi/ekonomikas_ministrijas_istenotie_projekti/darba_tirgus_prognozesanas_sistemas_pilnveide/

1. posms. Darba plāna un laika grafika detalizācija un saskaņošana

Pētījuma posma uzdevumi

Pētījuma 1.posma uzdevums: Pētījuma izstrādes darba plāna detalizācija un saskaņošana ar EM.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma posmā pārskatīts konkursā iesniegtais Pētījuma uzdevumu izpildes plāns, precizējot katrā Pētījuma posmā veicamos uzdevumus un to izpildes metodes.

Lai laikus iegūtu visu nepieciešamo informāciju, sagatavots EM pieprasāmās informācijas saraksts. Precizēts Pētījuma fokuss, saturs un laika grafiks, organizējot sanāksmi ar EM. Lai precizētu Pētījuma darba plānu, metodoloģiju, iesaistīto ACK pētnieku darba uzdevumus, organizēta ACK pētnieku grupas sanāksme. Pētījuma plāna izstrāde noritējusi saskaņā ar plānu.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Precizēta Pētījuma plāna izstrādei veikta Pētījuma tēmas sākotnējā izpēte, izmantojot statistikas datu analīzi, normatīvo aktu analīzi, pētījumus un publikācijas, kā arī publiski pieejamo informāciju (informācijas avoti apkopoti pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma 1.posma izstrādes rezultāts - nodevums "Pētījuma izstrādes darba plāns", kurā precizēti katrā Pētījuma posmā veicamie darba uzdevumi un izstrādes laika grafiks, kā arī noteikts, ka:

- ▶ Pētījumā centrālā loma tiek pievērsta tieši DTAPS iesaistīto institūciju sadarbības modelim un EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu atspoguļošanas un izmantošanas iespējām, lai nodrošinātu, ka laikus tiek pamanīti un veikti nepieciešamie darba tirgus apsteidzošie pārkārtojumi.
- ▶ Pētījumā par informatīvu pamatu tiks izmantoti ārvalstu un nacionālā mēroga pētījumi un publikācijas par darba tirgus prognožu un DTAPS izveidi un funkcijām, kā arī DTAPS iesaistīto pušu viedokļi, kas tiks noskaidroti intervijās un fokusgrupu diskusijās, un esošās darba tirgus prognožu atspoguļošanas platformas un pašreiz EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanā izmantotie un potenciāli izmantojamie statistikas dati.

2.posms. Starptautiskās pieredzes izpēte – prognožu analīzes/atspoguļošanas platformu analīze, iepirkuma prasību identificēšana un konsultācijas tehniskās specifikācijas izstrādei

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 2.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.2. apakšpunktā minētā uzdevuma izpilde:

3.1.2. Lai paplašinātu Ekonomikas ministrijas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu atspoguļošanas iespējas, veikt citu valstu (*par pamatu ņemot tās valstis, kurās ir jau attīstīta DTAPS un kuras elementus varētu piemērot Latvijas situācijai*) darba tirgus prognožu atspoguļošanas platformu un pieredzes izpēti un definēt galvenos analītiskos rādītājus prognožu analīzes/atspoguļošanas platformai, uz tā pamata definēt prasības iepirkumam par mājas lapas sadaļas izstrādi (prognožu analīzes/atspoguļošanas platformas iespēju apraksts). Nodrošināt atbildīgā eksperta par 3.1.2. apakšpunktā minētā uzdevuma izpildi sadarbību ar Pasūtītāju tehniskās specifikācijas precizēšanā/ korigēšanā līdz pētījuma beigām.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma 2.posma izstrādes mērķis bija definēt EM biznesa prasības attiecībā uz darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognožu datu publicēšanu un interaktīvu attēlošanu datu publicēšanas platformā, kuras turētājs ir Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA).⁴

Lai mērķi sasniegtu, tika veikta citu valstu darba tirgus prognožu atspoguļošanas platformu analīze, lai apzinātu biznesa vajadzības (t.sk., galvenos analītiskos rādītājus) Latvijas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu attēlošanas platformai, uz kā pamata veidot šīs platformas biznesa prasību tehnisko specifikāciju.

Analīzes ietvaros tika vērtēta citu valstu pieredze darba tirgus prognožu datu vizualizācijā. Veicot valstu datu publicēšanas platformu izpēti, tika konstatētas, ka vizualizācijas platformas var būt gan starptautiskas, piemēram, pastāv integrētas starpvalstu platformas darba tirgus prognožu atspoguļošanas jomā, gan specifisku valstu platformas, gan valstu atsevišķu reģionālo vienību platformas.

Platformu analīzes rezultāti tika validēti, organizējot fokusa grupu diskusiju, kurā piedalījās potenciālie platformas lietotāji, lai novērtētu starptautiskās prakses izpētes ietvaros iegūto rezultātu atbilstību Latvijas lietotāju vajadzībām.

Ņemot vērā darba tirgus atspoguļošanas platformu analīzes rezultātus, tika definētas EM biznesa prasības attiecībā uz darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognožu datu publicēšanu un interaktīvu attēlošanu datu publicēšanas platformā, tās saskaņojot ar Pasūtītāju. Tehniskajā specifikācijā ietvertās EM biznesa prasības ir izmantojamas kā avots detalizētas tehniskās specifikācijas izstrādei platformai, ko izstrādās un ievieš Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA) tās

⁴ Platformas tehniskā specifikācija tiks izstrādāta Projekta ietvaros, savukārt pati platforma tiks izstrādāta ERAF projekta Nr. 2.2.1.1/17/I/032 „Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozēšanas un monitoringa sistēmas izveide” ietvaros

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

īstenotā ERAF projekta “Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozēšanas un monitoringa sistēmas izveide” ietvaros.

Pētījuma izpilde noritēja pēc plāna, papildus organizējot tikšanos ar NVA pārstāvjiem, lai detalizētu pieejamo informāciju par atspoguļošanas platformas sistēmas uzturēšanu.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma posma izstrādē izmantota publiski pieejamā informācija par vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm, kā arī publiski pieejamās ārvalstu tiešsaistes prognožu atspoguļošanas platformas. Datu avoti uzskaitīti pielikumā.

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma 2.nodevumā definētas EM biznesa prasības attiecībā uz darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognožu datu publicēšanu un interaktīvu attēlošanu datu publicēšanas platformā. Tehniskajā specifikācijā ietvertās EM biznesa prasības ir izmantojamas kā avots detalizētas tehniskās specifikācijas izstrādei platformai, ko izstrādās un ieviesīs NVA tās īstenotā ERAF projekta “Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozēšanas un monitoringa sistēmas izveide” ietvaros.

- ▶ Papildus Pētījuma 9.posma nodevuma daļā „Pētījuma gala ziņojums” raksturota platformu ārvalstu prakšu izpētes rezultāts un būtiskākās augsta līmeņa biznesa vajadzības un bloki, ko būtu jāņem vērā NVA, sagatavojot detalizētu tehnisko specifikāciju, kā arī noteiktas būtiskākās platformas daļas:
- ▶ metodoloģija;
- ▶ prognožu ziņojums;
- ▶ prognožu dati;
- ▶ profesiju meklētājs.

3.posms. Esošās situācijas un DTAPS pilnveides iespēju izpēte

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 3.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.1. apakšpunkta apakšpunktos minēto uzdevumu izpilde:

3.1.1. Izpētīt esošo DTAPS un tās izveides un pilnveides iespējas:

- 3.1.1.1. esošās situācijas apzināšana Latvijā un citu valstu (izpētīt vismaz 5 valstu pieredzi) DTAPS izpēte, par pamatu ņemot tās valstis, kurās ir jau attīstīta DTAPS un kuras elementus varētu piemērot Latvijas situācijai;
- 3.1.1.2. iesaistīto pušu viedokļu (sociālo partneru, ministriju (Izglītības un zinātnes ministrija, Labklājības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija) un vismaz 20 dažādu nozaru darba devēju) apzināšana par nepieciešamajiem DTAPS uzlabojumiem (3 fokusgrupu diskusijas (maksimālais vienas fokusgrupas diskusijas dalībnieku skaits – 12), 20 padziļinātas intervijas);
- 3.1.1.3. priekšlikumu sagatavošana DTAPS pilnveidei – svarīgāko elementu identificēšana un organizatoriskā modeļa izstrāde;
- 3.1.1.4. iespēju izpēte un priekšlikumu sagatavošana Ekonomikas ministrijas vidēja un ilgtermiņa prognožu dimensiju skaita paplašināšanai – izglītības klasifikācijas izmaiņu kontekstā, kā arī prognožu paplašināšanai ar prasmju/kompetenču dimensiju (plašāka informācija par esošajām prognožu dimensijām atrodama 2015.gada Ekonomikas ministrijas “Informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm”, kas pieejams EM mājas lapā: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06_160616.pdf);
- 3.1.1.5. citu alternatīvu risinājumu (ne mazāk par 2 risinājumiem) izstrāde DTAPS izveidei un pilnveidošanai, lai nodrošinātu efektīvu politikas īstenošanu un mērķu sasniegšanu ilgtermiņā;
- 3.1.1.6. galveno secinājumu un priekšlikumu izstrāde par DTAPS izveides un pilnveides iespējām un infografikas sagatavošana par DTAPS esošo un vēlamu situāciju.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma posma darbi sadalīti vairākos uzdevumos. Sākotnēji definēti galvenie ar Pētījumu saistītie jēdzieni. Esošās situācijas izpēte ietvēra gan publiski pieejamās informācijas analīzi (esošo institūciju aktivitātes, ar DTAPS saistītās padomes, nodarbinātības un izglītības rīcībpolitiku plānošana u.c.), gan diskusijas.

Lai noskaidrotu DTAPS iesaistīto pušu skatījumu, atbilstoši uzdevumam organizētas trīs fokusgrupu diskusijas, tās dalot pa tēmām:

- diskusija „Izglītības piedāvājuma plānošana atbilstoši darba tirgus prognozēm” ar IZM un tās padotības iestāžu pārstāvjiem, LNKC pārstāvjiem (KM padotības iestāde), EM pārstāvjiem, Akadēmiskā informācijas centra, Augstākās izglītības padomes, Latvijas augstskolu Rektoru padomes pārstāvjiem (12 personas);

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ diskusija „Sadarbība DTAPS” ar sociālajiem partneriem, nozaru asociācijām un darba devējiem (12 personas);
- ▶ diskusija „Institucionālā sadarbība DTAPS ietvaros” ar PKC un LM, EM, IZM un to padotības iestāžu pārstāvjiem (9 personas).

Papildus darba uzdevumam pēc ACK pētnieku iniciatīvas tika organizēta kopsavilkuma diskusija, kurā tika aicināti piedalīties visu iepriekšminēto diskusiju pārstāvji, lai vienotos par kopīgu skatījumu darba tirgus plānošanā un DTAPS pilnveidē. Kopskaitā diskusijā piedalījās 25 personas.

Lai noskaidrotu darba devēju un nozaru pārstāvju viedokli par DTAPS un aktuālās problēmas, veiktas 20 daļēji strukturētas intervijas ar dažādu nozaru pārstāvjiem:

- ▶ 11 intervijas ar uzņēmumu pārstāvjiem (uzņēmumi pārstāv tādas nozares kā enerģētika, telekomunikācijas, mazumtirdzniecība, finanšu sektors, IKT, būvniecība, mašīnbūve un mežsaimniecība, veselības aprūpe);
- ▶ sešas intervijas ar nozaru asociāciju pārstāvjiem (nozaru asociācijas pārstāv kokrūpniecības un mežizstrādes, būvniecības, ķīmijas un farmācijas, enerģētikas, mašīnbūves un metālapstrādes, IKT nozares);
- ▶ viena intervija ar tehnoloģiju klastera pārstāvi;
- ▶ viena intervija profesionālās izglītības iestādes pārstāvi;
- ▶ viena intervija ar uzņēmuma mācību centra pārstāvi.

Intervijas un diskusijas analizētas, rezultātus iekļaujot Pētījuma posma nodevumā.

Pēc esošās situācijas raksturojuma izstrādes, veikta DTAPS stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīze, noskaidrojot galvenās DTAPS problēmas.

Lai identificētu iespējamās DTAPS pilnveides variantus, veikta ārvalstu prakšu analīze. Atbilstoši darba uzdevumam, pētītas piecas ES valstis – Vācija, Somija, Zviedrija, Francija un Dānija – valstis, kurās ir salīdzinoši ilga demokrātijas un DTAPS pieredze. Papildus izpētīta arī Igaunijas, Lietuvas, Īrijas un Slovākijas pieredze, lai gūtu priekšstatu par Latvijas situācijai līdzīgākām praksēm. Prakses raksturotas, sniedzot informāciju par galvenajiem DTAPS elementiem, tostarp – prognožu izstrādi un izplatīšanu. Ārvalstu prakšu sadarbības modeļi vizualizēti, izstrādājot sadarbības shēmas.

Lai izstrādātu priekšlikumus EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu griezumam skaita paplašināšanai, izpētīta prognožu izstrādes metodoloģija, ņemtas vērā iesaistīto pušu vajadzības, pētīta ārvalstu pieredze.

Apkpojot secinājumus, izstrādāti vairāki priekšlikumi DTAPS pilnveidei, piedāvājot vairākas alternatīvas darba tirgus prognožu izstrādes uzlabošanai, DTAPS koordinēšanai, darba tirgus prognožu interpretēšanai un darba tirgus pētniecībai. Alternatīvas izvērtētas, iesakot labāko īstenošanas veidu un izstrādājot DTAPS organizatorisko modeli. Modelis vizualizēts un detalizēti raksturoti tā uzlabotie elementi, tos dalot trīs DTAPS posmos: darba tirgus informācijas posmā, darba tirgus informācijas interpretēšanas posmā un darba tirgus prognožu izmantošanas posmā.

Pēc DTAPS organizatoriskā modeļa un rekomendāciju izstrādes papildus darba uzdevumam organizētas vairākas padziļinātas diskusijas ar galvenajām DTAPS iesaistītajām pusēm, precizējot un papildinot sniegtos ieteikumus.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma 3.posma izstrādē izmantoti dažādi datu avoti, tostarp statistikas dati, normatīvie akti, publiski pieejamie dokumenti, pētījumi un publikācijas, kā arī publiski pieejamā institūciju informācija (datu avotu saraksts pieejams pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma 3.posma rezultātā izstrādāts nodevums „Esošās DTAPS un tās izveides un pilnveides iespēju izpēte”, kurā galvenokārt sniegta šāda informācija:

- ▶ Latvijas DTAPS, tostarp – iesaistīto institūciju un to aktivitāšu – raksturojum un izvērtējums;
- ▶ ārvalstu pieredzes raksturojums un to elementu pārņemšanas iespēju izvērtējums;
- ▶ nepieciešamie DTAPS uzlabojumi iesaistīto pušu skatījumā;
- ▶ EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu dimensiju skaita paplašināšanas iespējas;
- ▶ DTAPS organizatoriskais modelis;
- ▶ Rekomendācijas (ietverot indikatīvas rekomendāciju ieviešanas izmaksas):
 - izstrādāt reģionu, prasmju un padziļinātas nozaru prognozes, izmantojot kvalitatīvās pētījumu metodes;
 - vairāk iesaistīt (stiprinātas) NEP darba tirgus prognožu izstrādē, interpretēšanā un darba tirgus analīzē;
 - nodrošināt efektīvu darba tirgus prognožu interpretēšanu un izplatīšanu;
 - ieviest Reģionālos forumus darba tirgus prognožu interpretēšanai reģionālā līmenī
 - pilnvērtīgi izmantot darba tirgus prognozes, plānojot izglītības piedāvājumu un saturu.
- ▶ Izstrādātas divas infografikas, raksturojot esošo un vēlamo DTAPS situāciju, tostarp – katrā DTAPS posmā veicamās rīcības.

4.posms. Uzlabojumi vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanā izmantojamo datu jomā

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 4.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.3. apakšpunktā minētā uzdevuma izpilde:

- 3.1.3. Sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem uzlabojumiem vidēja un ilgtermiņa prognozēšanā izmantojamo datu jomā. Veikt datu kvalitātes analīzi un izpētīt alternatīvu datu avotu izmantošanas iespējas darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēšanā:
 - 3.1.3.1. Izpētīt Darbaspēka izlases veida apsekojuma datus par periodu sākot no 2008. gada, tai skaitā, par nodarbinātajiem, darba meklētājiem, kā arī ekonomiski neaktīvajiem iedzīvotājiem, izvērtējot laika rindu kvalitāti nozaru, profesiju, izglītības līmeņu/ jomu un vecuma grupu griezumā;
 - 3.1.3.2. Izpētīt nacionālo kontu statistiku (pievienotā vērtība tautsaimniecības nozarēs NACE 2.red. burtu līmenī) par periodu sākot no 2008. gada;
 - 3.1.3.3. Izpētīt iespējas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanā izmantojamo Darbaspēka apsekojuma nodarbinātības un darba meklētāju datus aizvietot ar reģistros pieejamiem datiem, piemēram, Valsts ieņēmuma dienesta datiem - par strādājošajiem, Nodarbinātības valsts aģentūras datiem - par reģistrētiem bezdarbniekiem.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma 4. posma izstrādē veikta DA datu kvalitātes analīze atbilstoši Eiropas Statistikas sistēmas (turpmāk – ESS) kvalitātes ziņojumu rokasgrāmatas rekomendācijām. Nodaļā veikta DA datu kvalitātes analīze, vadoties pēc ESS kvalitātes ziņojumu rokasgrāmatas⁵ datu kvalitātes dimensijām:

1. atbilstība,
2. precizitāte (pareizība),
3. savlaicīgums un punktualitāte,
4. pieejamība un skaidrība,
5. salīdzināmība.

Lai apzinātu alternatīvas datu izmantošanas iespējas, veikta EM pieejamo VID datu analīze - raksturoti EM pieejamie VID dati, kā arī nepieciešamā VID datu apstrāde, lai no VID datiem sagatavotu DOM nepieciešamos ieejas datus par nodarbinātajiem atbilstoši DA metodoloģijai.

Lai apzinātu alternatīvas datu izmantošanas iespējas, veikta EM pieejamo NVA datu analīze, sagatavots datu fails no NVA datiem par bezdarbniekiem 2015. gadā atbilstoši DA metodoloģijai (izmantojams datu integrācijai), izpētītas DA, VID un NVA datu integrēšanas iespējas; piedāvāta datu integrēšanas metode un izstrādāts datu integrēšanas piemērs, ar kuru tiek sagatavota viena no nepieciešamajām tavulām, kā arī veikta nacionālo kontu statistikas izpēte.

⁵ Eurostat, ESS handbook for quality reports, 2014, p. 10: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/6651706/KS-GQ-15-003-EN-N.pdf>

VID un NVA datu apstrāde iespēju robežās veikta atbilstoši DA metodoloģijai. DA, VID un NVA datu integrēšana veikta ar datu kalibrēšanas metodi. Datu apstrāde un aprēķini posma ietvaros tika veikti programmā R⁶, kas ir brīvpieejas programma un ir pieejama EM.

Analizēta arī Nacionālo kontu statistika, apkopojot nacionālo kontu statistikas sagatavošanas metodoloģiju, sniedzot informāciju par nacionālo kontu statistikas revīzijām (salīdzinot aktuālo statistiku pēc ESA 2010 metodoloģijas un vēsturisko statistiku pēc ESA'95 metodoloģijas), sniegts nodarbinātības statistikas salīdzinājums pēc Darbaspēka apsekojuma metodoloģijas un nacionālo kontu statistikas metodoloģijas. Salīdzinājumam izmantota Eurostat publicētā statistika⁷.

Pētījuma posma izstrādes laikā bija vērojami vairāki ierobežojumi un veiktas vienošanās ar EM:

- ▶ plānotos darbus uzreiz nebija iespējams uzsākt, jo Pētījuma posma izstrādei nepieciešamie dati tika saņemti vēlāk;
- ▶ DA kvalitātes analīzei izmantota tikai publiski pieejamā informācija, kas ne vienmēr ir pilnīga. EM pieejamie DA dati nebija izmantojami, lai veiktu papildus precizitātes novērtēšanu, jo tie nesatur informāciju, kas būtu nepieciešama šādiem aprēķiniem. Kopā ar EM nolemts⁸, ka papildu dati šī posma darbu izpildei netiks pieprasīti;
- ▶ izmantoti VID dati tikai par 2015. gadu, jo VID dati par 2016. gadu ir nepilnīgi, kā arī VID dati par laika periodu pirms 2015. gada nesatur informāciju par profesijām, kas ir nozīmīga dimensija DOM ieejas datiem.
- ▶ Saņemto NVA mikro datu formāts neatbilst Pasūtītāja pieprasītajam datu formātam, kā arī NVA publicētajai statistikai par bezdarbnieku skaitu mēneša beigās. Vienojoties ar EM, nolemts, ka atšķirību cēlonis netiks meklēts, jo konstatētās datu atšķirības būtiski neietekmē Pētījuma posma rezultātus un secinājumus. Datu analīzei izmantoti saņemtie mikro dati, jo publiski pieejami NVA makro dati nenodrošina nepieciešamo detalizāciju (profesijas mazo grupu līmenī un vecuma grupas).

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma 4.posma istrādē izmantoti statistikas dati (publiski pieejami un pieprasīti), publikācijas par statistiskās metodoloģiju, precizitātes novērtēšanu u.c., kā arī pieprasīta pieeja prognožu modelim (datu avotu sarakstu skatīt pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma 4.posma rezultātā izstrādāts posma nodevums, kurā raksturota DA datu precizitāte, VID un NVA datu adaptēšanas iespējas, izstrādāti piemēri datu kalibrēšanai un raksturota nacionālo kontu statistikas analīze. Pētījuma posma rezultāti ir praktiski izmantojami, uzlabojot prognozēšanā izmantojamās ieejas datus.

⁶ R Core Team (2017). R: A language and environment for statistical computing. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <https://www.R-project.org/>.

⁷ Eurostat, Database, 2017: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database/>

⁸ 2017. gada 10. marta sanāksmē

5.posms. Vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošana selektīvas darbaspēka imigrācijas mehānismu ieviešanai

Pētījuma posma uzdevumi (saskaņā ar TS)

Atbilstoši TS, Pētījuma 5.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.4. apakšpunktā minētā uzdevuma izpilde:

- 3.1.4. Balstoties uz citu valstu pieredzi (izpētīt pieredzi vismaz 5 Eiropas Savienības valstīs), sagatavot priekšlikumus un izpētīt iespējas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošanai selektīvas darbaspēka imigrācijas mehānismu ieviešanas kontekstā. Piedāvāt efektīvāko modeli, pēc kādiem principiem veidot profesiju sarakstu, kam piemērojami imigrācijas atvieglojumi.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma posma sākumā kopā ar EM apspriests posma izstrādes fokuss, vienojoties padziļināti pētīt iespējas, kā izstrādāt sarakstu ar specialitātēm, kam piemērojami imigrācijas atvieglojumi Latvijā. Pēc tam veikta papildu izpēte, noskaidrojot, kādi ir veiksmīgas migrācijas politikas priekšnoteikumi. Lai detalizētu Saraksta izstrādes iespēju uzlabošanu, pētītas ārvalstu prakses, izmantojot publiski pieejamo informāciju (Austrijas, Vācijas, Dānijas, Lielbritānijas, Īrijas, Zviedrijas, Somijas, Francijas). Ārvalstu prakses apkopotas, apvienojot līdzīgos/kopīgos elementus. Pēc ārvalstu prakšu elementu apkopošanas, veikta to pārņemšanas iespēju analīze, kvalitatīvā veidā izvērtējot vajadzības un iespējas praksi ieviest Latvijā. Pārņemamie elementi apkopoti trīs dažādos saraksta izstrādes modeļos. Modeļi izvērtēti, izmantojot SVID analīzi. Pēc analīzes izdarīti secinājumi un rezultātā ieteikts viens – efektīvākais Saraksta izstrādes modelis. Ņemot vērā iesaistīto pušu viedokļu atšķirības, modelim iespējamās variācijas (piemēram, saraksta saskaņotājs).

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma posmā izmantota galvenokārt ārvalstu institūciju publiski pieejamā informācija par selektīvās imigrācijas mehānismiem, kā arī pētījumi un publikācijas (pilns datu avotu saraksts – pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma posmā izstrādāts nodevums „Priekšlikumi vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošanai selektīvas darbaspēka imigrācijas mehānismu ieviešanas kontekstā”, kurā ietverta informācija par:

- ▶ veiksmīgu migrācijas politiku un pārvaldību;
- ▶ migrācijas politiku Latvijā;
- ▶ ārvalstu praksēm selektīvas darbaspēka imigrācijas jomā (tostarp Austrijas, Vācijas, Dānijas, Lielbritānijas, Īrijas, Zviedrijas, Somijas, Francijas);
- ▶ ārvalstu prakšu pārņemšanas iespējām;
- ▶ ieteicamo Latvijas Saraksta veidošanas modeli (rekomendācijas)

Rezultāts – modelis Saraksta veidošanai – izmantojams praktiski, aktualizējot sarakstu ar specialitātēm, kuru pārstāvjiem piešķirami imigrācijas atvieglojumi.

6.posms. Izglītības profesiju atbilstības tabulas izveide vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanas vajadzībām

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 6.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.5. apakšpunktā minētā uzdevuma izpilde:

- 3.1.5. Izveidot izglītības profesiju atbilstības tabulu (vismaz Latvijas profesiju klasifikācijas koda trīs-zīmju līmenī un izglītības līmeņu/ programmu griezumā) vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanas vajadzībām. Savietot izglītības-profesiju atbilstības tabulu vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanas vajadzībām ar NVA izstrādāto prasmju klasifikatoru (izstrādes stadijā, būs pieejams projekta ietvaros 2017.gadā/ 2018.gada sākumā). Izpētīt Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācijas ESCO (<https://ec.europa.eu/esco/portal/browse?type=Skill>) adaptācijas iespējas. Atbilstības tabula jāiesniedz Ms Excel formātā vai līdzvērtīgā datu formātā un klāt jāpievieno metodoloģiskais apraksts par atbilstības tabulas izveides principiem (minimālais apjoms 20 lpp.), kas jāiesniedz Ms Word formātā.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Uzsākot darbu, pēc darba uzdevuma precizēšanas kopā ar EM, esošā izglītības-profesiju atbilstības tabula aktualizēta un tehniski paplašināta, izveidojot Tabulas pamatu – profesiju un izglītības sadaļas.

Esošajā Tabulā izmantotais Profesiju klasifikators ir paplašināts līdz profesiju atsevišķo grupu līmenim (Tabulas profesiju sadaļa paplašināta no 125 iedaļām līdz 436 iedaļām). Esošajā Tabulā izmantotās piecas izglītības pakāpes aktualizētas, izmantojot LKI līmeņus. Izglītības jomu sadaļa Tabulā atjaunota, izmantojot aktuālā Izglītības klasifikatora izglītības programmu grupu sadaļu, to paplašinot no 74 līdz 86 grupām. Līdz ar Tabulas paplašināšanu palielināts arī atbilstību daudzums. Tabulā saglabātas arī mazo grupu sadaļas, kas gan atdala atsevišķās profesiju grupas, gan apvieno visas atsevišķajās grupās atzīmētās atbilstības (tabulu iespējams skatīt arī tikai atsevišķo grupu vai tikai mazo grupu līmenī).

Lai noteiktu aktuālās atbilstības starp atsevišķām profesiju grupām un izglītības programmu grupām un LKI līmeņiem, veiktas šādas darbības:

- ▶ izpētīta esošā izglītības-profesiju atbilstības tabula. Jaunizveidotajā Tabulas pamatā (kolonnās, kurās atzīmētas mazās profesiju grupas – trīs zīmju līmenis) atzīmētas esošās atbilstības (vietās, kurās trīs zīmju līmenī nav vērojamas izmaiņas klasifikatoros). Vērtējot katras atsevišķās profesiju grupas atbilstību, bija iespējams izvērtēt arī iepriekš atzīmētās atbilstības un pieņemt lēmumu tās mainīt vai detalizēt;
- ▶ izpētīta Profesiju klasifikatora informācija par minimālo nepieciešamo izglītības līmeni katrā no mazajām profesiju grupām. Profesiju klasifikatorā sniegta šāda informācija par visām mazajām profesiju grupām, sākot no otrās profesiju pamatgrupas. Nulles profesiju pamatgrupā, kas apvieno NBS profesijas, nepieciešamo minimālo izglītību regulē atsevišķi normatīvie akti, savukārt pirmā profesiju pamatgrupa apvieno profesijas, kuras nereti ir amati, kas iegūstami, balstoties vairāk uz darba pieredzi nekā uz iegūto izglītību;

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ atbilstoši noteikumiem par pārējām mazajām profesiju grupām Tabulas darba versija kodēta, iekrāsojot laukus, kuri raksturo nepieciešamo izglītības līmeni.
- ▶ atbilstoši Profesiju klasifikatora informācijai un LKI līmeņu aprakstiem izveidota arī profesiju pamatgrupu un LKI līmeņu atbilstības tabula.
- ▶ atzīmētas atbilstības starp izglītības programmu grupām un profesiju grupām, virzoties pa Tabulu horizontāli no kreisās puses uz labo, izvērtējot katrai atsevišķai profesiju grupai piemērotās izglītības programmu grupas un izvēloties atbilstošu izglītības līmeni (vai līmeņus). Pie katras atsevišķās profesiju grupas veikta virzība vertikāli uz leju pa izglītības līmeņiem un tematiskajām grupām, izvērtējot, kāda līmeņa un jomas izglītība (kvalifikācija) nepieciešama, lai efektīvi strādātu atsevišķās profesiju grupas ietvaros.

Pēc pilnīgas Tabulas aizpildīšanas, tā pārbaudīta:

- ▶ pārskatot katrā atsevišķajā profesiju grupā atzīmētās izglītības programmu grupu un izglītības līmeņu atbilstību;
- ▶ pārskatot visas izglītības programmu grupas, nosakot, vai tām ir atzīmētas atbilstošas profesijas.

Pēc Tabulas pārbaudes atbilstības pārceltas arī uz mazo profesiju grupu līmeni – attiecīgi visas atbilstības, kas atzīmētas atsevišķajām profesiju grupām, pēc tam atzīmētas arī profesiju mazajās grupās.

Posma izstrādes noslēgumā vērtētas iespējas savienot aktualizēto izglītības-profesiju atbilstības Tabulu ar Projekta ietvaros izstrādāto profesijām atbilstošo prasmju sarakstu⁹ (tādējādi nodrošinot prasmju prognozēšanu vidējā un ilgtermiņā). Izvērtējot, vai un kā izveidoto prasmju sarakstu ir iespējams savienot ar izglītības programmu grupu/līmeņu-profesiju atbilstības tabulu, secināts, ka pastāv būtiski ierobežojumi, lai prasmju matricu izmantotu vidēja termiņa un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izstrādē.

Neskatoties uz to, pēc vienošanās ar EM, prasmju saraksts ar Tabulu savienots tehniski, izveidojot datubāzi, kas savieno izglītības klasifikāciju ar atbilstošajām profesiju grupām un attiecīgi – atbilstošajām prasmēm.

Posma ietvaros vērtētas arī ESCO adaptācijas iespējas, secinot, ka ESCO nav izmantojama prognozēšanā, jo esošās daļas jau sakrīt ar izmantotajām, tomēr tām nav nepieciešamo saistību.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma posmā izmantoti dažādi klasifikatori, pamatā Profesju klasifikators, Izglītības klasifikators, ESCO klasifikācija. Lai noteiktu izglītību un profesiju atbilstības, izmantotas Nozaru

⁹ Projekta darbības „Īstermiņa darba tirgus prognozēšanas metodoloģijas pilnveide, tai skaitā īstermiņa prognožu sagatavošana prasmju griezumā un vadlīniju izstrāde metodoloģijas lietotājiem” ietvaros izstrādāts atsevišķajām profesiju grupām atbilstošo prasmju saraksts, kas izstrādāts pēc NVA pasūtījuma. Tā mērķis ir papildināt NVA atbildībā izstrādājamās īstermiņa darba tirgus prognozes ar informāciju par gaidāmo prasmju pieprasījumu.

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

kvalifikāciju struktūras un dažādas izglītības iespēju datubāzes u.c. (pildu datu avotu sarakstu skatīt pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma posma uzdevumu izpildes rezultāts ietver:

- ▶ ziņojumu, kurā raksturota Tabulas aktualizēšanas metodoloģija un ieteikumi turpmākai Tabulas aktualizēšanai;
- ▶ Aktualizēta Tabula – praktisks rezultāts, kas izmantojams, izstrādājot EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozes;
- ▶ Izglītības – profesiju – prasmju datubāze, kas raksturo to savstarpējo atbilstību 2018.gadā (rezultāts izmantojams informatīvos nolūkos).

7.posms. Darba tirgus prognožu izmantošana

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 7.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.6. apakšpunkta apakšpunktos minēto uzdevumu izpilde:

3.1.6. Sasaistīt vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu rezultātus ar izglītības piedāvājumu:

- 3.1.6.1. izpētīt darba tirgus prognožu izmantošanas iespējas izglītības un nodarbinātības rīcībpolitikā;
- 3.1.6.2. izstrādāt instrukciju/vadlīnijas (minimālais apjoms 10 lpp.) izglītības politikas veidotājiem un karjeras konsultantiem par darba tirgus prognožu interpretāciju un izmantošanu izglītības piedāvājuma un karjeras vadībā. Instrukciju prezentēt izglītības politikas veidotājiem un karjeras konsultantiem, organizējot semināru:
 - 3.1.6.2.1. Semināra ilgums 2-3 stundas, aptuveni 20 dalībniekiem;
 - 3.1.6.2.2. Ar Pasūtītāju vismaz 10 dienas pirms semināra saskaņojams semināra norises laiks, vieta, darba kārtība, semināra dalībnieku saraksts un seminārā apspriežamo jautājumu loks un prezentācija.
 - 3.1.6.2.3. Pretendentam jā sagatavo prezentācija Power Point formātā (ne mazāka par 15 slaidiem) un tā jā prezentē semināra dalībniekiem.
 - 3.1.6.2.4. Pēc semināra pretendentam jā iesniedz Pasūtītājam atskaite (atskaite min. apjoms 3 lpp. bez pielikumiem) par semināra norisi. Atskaitē jā ievieš semināra dalībnieku saraksts ar dalībnieku parakstiem un kontaktinformācija un semināra prezentācija.
 - 3.1.6.2.5. Semināra tehnisko nodrošinājumu (projektors, portatīvais dators, mikrofons, Interneta pieejamība), telpu nomu aptuveni 20 cilvēkiem, (telpas izmērs ne mazāks par 70 m²), kafijas pauzi (nodrošinot kafiju, tēju, ūdeni un uzkodas) un izdales materiālus nodrošina un izdevumus sedz pretendents. Pretendentam jā nodrošina semināra telpas dalībniekiem viegli pieejamā vietā Rīgas centrā.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma posma izstrādes sākumā izpētīta pašreizējā EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošana. Šim nolūkam vērtēta gan publiski pieejamā informācija, gan veiktas prognožu izmantotāju intervijas. Informācija apkopota ziņojumā, identificēti galvenie nepieciešamie uzlabojumi prognožu izmantošanai.

Lai identificētu labākos risinājumus prognožu izmantošanas iespēju uzlabošanai, pētītas arī ārvalstu prakses. Risinājumi vērtēti, izmantojot daudzkritēriju analīzi, izvērtējot risinājumu ieviešanas iespējas un lietderīgumu (vai risinājums sasniedz mērķi).

Ņemot vērā, ka prognožu izmantošana ir saistīta ar iesaistīto pušu sadarbību, Pētījuma posmā papildus pamata uzdevumiem pārskatīts izstrādātais DTAPS organizatoriskais modelis, piedāvājot aktuālus risinājumus tā elementiem. Lai precizētu DTAPS organizatorisko modeli, veidotas papildu diskusijas ar iesaistītajām pusēm. Ieteikumi prognožu izmantošanai apkopoti ziņojumā.

Tā kā Pētījuma ietvaros rekomendēts stiprināt NEP analītisko kapacitāti un NEP regulāri izmantot EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozes un izstrādāt kvalitatīvas nozaru prognozes, pēc ACK iniciatīvas, Pētījuma 7. Posma ietvaros veikts papilduzdevums – Pilotprojekts. Pilotprojekts

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

ietvēra sadarbību ar Būvniecības NEP, lai izmēģinātu iespējas izstrādāt Būvniecības nozares nākotnes scenārijus. Pilotprojekts ietvēra:

- ▶ Būvniecības nozares statistikas datu analīzi un apkopošanu;
- ▶ Būvniecības nozari ietekmējošo faktoru apkopojumu;
- ▶ Trīs aptaujas par būvniecības nozari ietekmējošo faktoru būtiskumu, izpausmēm un savstarpējo mijiedarbību;
- ▶ Divas klātienē tikšanās ar būvniecības NEP, precizējot aptauju rezultātus.

Pilotprojekta rezultātā identificētas vairākas būtiskas risināmās problēmas.

Lai izstrādātu vadlīnijas, organizēta sanāksme ar EM, kurā panākta vienošanās, ka vadlīniju galvenā mērķa grupa ir karjeras konsultanti. Izstrādājot vadlīnijas, ņemtas vērā iesaistīto pušu (īpaši – karjeras konsultantu) identificētās problēmas prognožu izmantošanā. Lai skaidrotu vadlīnijas, detalizēti pārskatīts informatīvasi ziņojums par EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm, to skaidrojot soli pa solim. Vadlīnijas saskaņotas ar EM un papildinātas. Pēc satura apstiprināšanas piesaistīts grafiskais dizainers un tās noformētas viegli uztveramā veidā. Vadlīnijas aprobētas seminārā.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma posma izstrādē izmantotas iesaistīto pušu intervijas, informatīvasi ziņojums par EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm, citu valstu prognožu atspoguļošanas ziņojumi un citi avoti (precīzs avotu saraksts pieejams pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma posmam ir vairāki praktiski pielietojami rezultāti:

- ▶ Ziņojums „Darba tirgus prognožu izmantošanas iespēju izglītības un nodarbinātības rīcībpolitikā izpēte”, kurā apkopota informācija par iespējamiem vēlamiem uzlabojumiem darba tirgus prognožu izmantošanā;
- ▶ Vadlīnijas EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu interpretācijai un izmantošanai, kurās skaidroti ar prognozēm saistītie jēdzieni, prognožu griezumi un rādītāji, prognožu izmantošanas jomas un iespējamie izmantošanas veidi. Vadlīnijas veidotas ilustratīvas, viegli lasāmas un ir praktiski izmantojamas gadījumos, kad nepieciešams izmantot prognozes karjeras plānošanā vai izglītības plānošanā.
- ▶ Organizēts vadlīniju aprobācijas seminārs, iepazīstinot iesaistītās puses (tostarp – karjeras konsultantus) ar prognožu izmantošanu.

8.posms. Pieredzes apmaiņa

Pētījuma posma uzdevumi

Atbilstoši TS, Pētījuma 8.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.7.apakšpunktā minētā uzdevuma izpilde:

- 3.1.7. Organizēt un nodrošināt pieredzes apmaiņas aktivitātes DTAPS aktivitātēs iesaistītajiem ministrijas darbiniekiem un amatpersonām. Pieredzes apmaiņas braucienu mērķis ir paaugstināt šo darbinieku un amatpersonu zināšanas un kompetenci par DTAPS pilnveidi un darba tirgus prognožu atspoguļošanas iespēju paplašināšanu. Pretendenta uzdevums, balstoties uz 3.1.1.1. apakšpunkta ietvaros izpētīto valstu pieredzi šajā jomā nodrošināt līdz trīs pieredzes apmaiņas braucienu organizēšanu - sakontaktējoties ar attiecīgās valsts institūcijām, organizējot vizīti, nosakot dienas kārtību un veicot citas ar vizītes veiksmīgu nodrošināšanu saistītās aktivitātes. DTAPS aktivitātēs iesaistīto ministrijas darbinieku un amatpersonu komandējumu (darba braucienu) izmaksas tiks segtas ārpus pētījumam paredzētā finansējuma), savukārt ACK pētniekiem ir iespēja piedalīties pieredzes apmaiņas vizītēs kā privātpersonām par saviem līdzekļiem.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma posma sākumā, vienojoties ar EM, precizēts Pētījuma posma mērķis un fokuss, skaidrojot, ka galvenie mērķi ir gūt pieredzi par tādām praksēm, kas ir efektīvas un potenciāli ieviešamas Latvijā.

Pētījuma posma ietvaros apkopota informācija par Pētījuma ietvaros analizētajām ārvalstu praksēm - Pētījuma 3. un 5. posma izstrādes ietvaros tika apkopota informācija par tām ES valstīm, kurās tiek īstenoti dažādi DTAPS elementi, kuru pārņemšanas iespējas Latvijā ir apsveramas. Pieredzes apmaiņas galamērķu izvēlei tika sagatavota informatīva tabula, kurā atspoguļots indikatīvais piedāvājums sešiem pieredzes apmaiņas braucienu variantiem. Tabulā apkopoti piedāvājumi braucieniem uz Zviedriju, Īriju, Somiju, Vāciju, Dāniju un Slovākiju (1.pielikums). Diskutējot ar EM pārstāvjiem un izvērtējot pētīto valstu DTAPS elementus, kurus būtu vērtīgi izpētīt padziļināti, tiekoties klātienē, braucieniem izvēlētas Somija, Īrija un Dānija.

Kontaktējoties ar ārvalstu institūciju pārstāvjiem, organizētas pieredzes apmaiņas aktivitātes katrā no valstīm, saskaņojot dienas kārtību gan ar EM, gan ar ārvalstu institūcijām. Pēc darba kārtību apstiprināšanas informācija apkopota un iesniegta EM.

Pētījuma posmā veikti arī papildus uzdevumi, apzinot transporta un nakšņošanas iespējas ārvalstīs, kā arī ACK pētniekiem par pašu finansējumu piedaloties pieredzes apmaiņas braucienos.

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Posmā izmantota galvenokārt pētījumu un publikāciju, institūciju publiski sniegtā informācija, kā arī izmantoti telefonsarunās un klātienē iegūti fakti (datu avotu saraksts pieejams pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma posma galvenie rezultāti – pieredzes apmaiņas aktivitātes. To rezultāti apkopoti 8.posma nodevumā „Atskaite par pieredzes apmaiņas aktivitāšu organizēšanu”, kā arī izmantoti Pētījuma 7.un 9. posma izstrādē.

9. posms. Pētījuma gala ziņojums

Pētījuma posma uzdevumi (saskaņā ar TS)

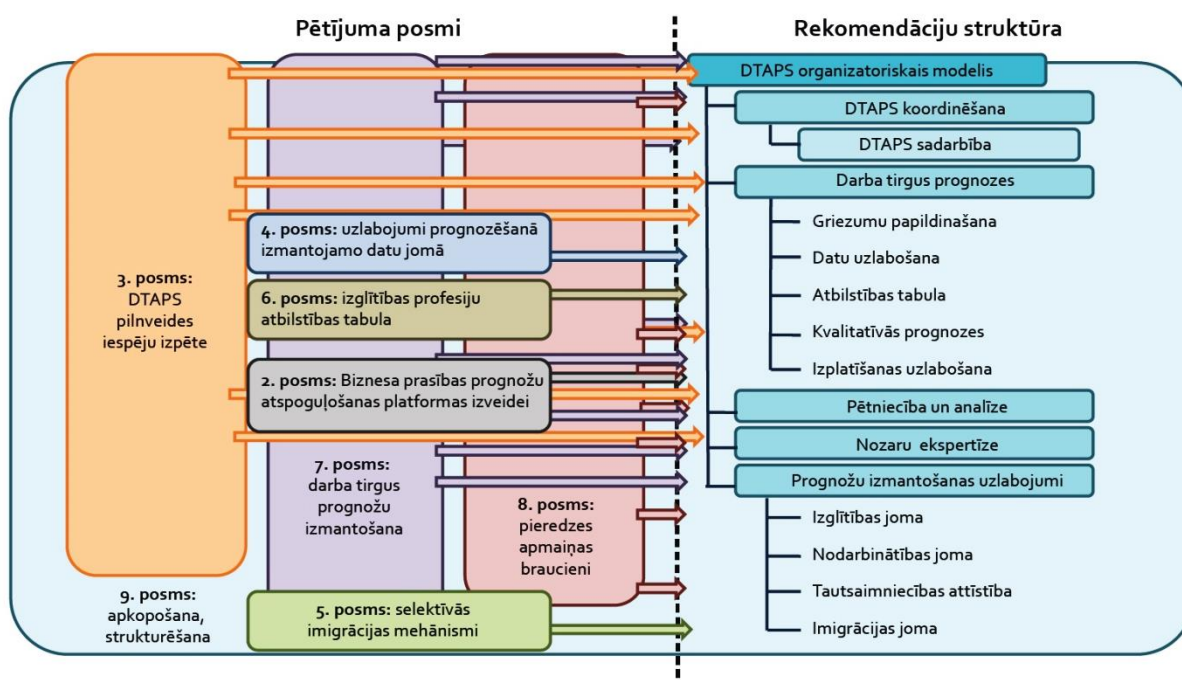
Atbilstoši TS, Pētījuma 3.posmam noteikta Tehniskā apraksta 3.1.10., 3.1.11. un 3.1.12.apakšpunktos minēto uzdevumu izpilde:

- 3.1.10. Balstoties uz pētījuma rezultātiem, sagatavot pētījuma galīgo redakciju latviešu valodā par uzdevumu izpildi, kurā jāietver pētījuma secinājumi un priekšlikumi.
- 3.1.11. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.1 “Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus” 25.5. pantu, sagatavot līguma izpildes noslēguma ziņojumu, kurā sniegt informāciju par visiem izmantotajiem datu avotiem un veiktajiem darbiem visā pētījuma izstrādes laikā, kā arī kopsavilkumu par pētījuma rezultātiem, novirzēm, ja tādas bijušas un ja par tām panākta vienošanās ar pētījuma pasūtītāju, un izmaiņām salīdzinājumā ar sākotnējo izpildes plānu. Pētījuma izstrādātājs pētījuma pasūtītājam elektroniskā veidā vai papīra formā nodod visu informāciju un faktus, kas iegūti pētījuma izstrādes gaitā (pētījuma veikšanai nepieciešamie dati, ko radījis vai apkopoji izstrādātājs) un pētījuma izstrādes gaitā izmantoto datu avotu saraksts.
- 3.1.12. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.1 “Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus” 3.pielikumu “Anotācija pētījumam”, sagatavot pētījuma anotāciju.

Pētījuma posma izstrādes gaita

Pētījuma 9. posma ietvaros pārskatīti visos Pētījuma posmos sasniegtie rezultāti un galvenā informācija apkopota vienā ziņojumā. Informācija strukturēta atbilstoši rekomendāciju jomām.

Ziņojumā uzsvērtas DTAPS pilnveides iespējas – izstrādātais DTAPS organizatoriskais modelis un ar to saistītās rekomendācijas DTAPS un tās elementu pilnveidei Pētījuma posmu un rekomendāciju saistība raksturota attēlā:

Pētījuma posmā izmantotie datu avoti

Pētījuma posma sagatavošanā izmantota galvenokārt pārējos Pētījuma posmos sagatavotā informācija, nepieciešamības gadījumā to aktualizējot (Izmantotie datu avoti pieejami pielikumā).

Pētījuma posma izpildes rezultāti

Pētījuma posma rezultāti:

- ▶ šis ziņojums;
- ▶ Pētījuma anotācija;
- ▶ Pētījuma gala ziņojums, kas ietver informāciju par:
 - izmantotajām datu ieguves un analīzes metodēm un galvenajiem veiktajiem uzdevumiem;
 - Latvijas DTAPS esošās situācijas raksturojumu (galvenie secinājumi par šobrīd pastāvošiem DTAPS elementiem un jomām, kurās nepieciešama DTAPS pilnveide);
 - Galvenajiem ārvalstu DTAPS prakšu piemēriem;
 - priekšlikumiem DTAPS organizatoriskajam modelim un tā darbības principiem;
 - rekomendāciju kopsavilkumu un iesaitīto pušu ceļa kartēm (turpmākai DTAPS attīstībai un darbībai veicamajiem uzdevumiem).

Kopsavilkums

Pētījuma 1.posma izstrādes rezultāts - nodevums "Pētījuma izstrādes darba plāns", kurā precizēti katrā Pētījuma posmā veicamie darba uzdevumi un izstrādes laika grafiks, kā arī noteikts, ka

- ▶ Pētījumā centrālā loma tiek pievērsta tieši DTAPS iesaistīto institūciju sadarbības modelim un EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu atspoguļošanas un izmantošanas iespējām, lai nodrošinātu, ka laikus tiek pamanīti un veikti nepieciešamie darba tirgus apstaidzošie pārkārtojumi;
- ▶ Pētījumā par informatīvu pamatu tiks izmantoti ārvalstu un nacionālā mēroga pētījumi un publikācijas par darba tirgus prognožu un DTAPS izveidi un funkcijām, kā arī DTAPS iesaistīto pušu viedokļi, kas tiks noskaidroti intervijās un fokusgrupu diskusijās, un esošās darba tirgus prognožu atspoguļošanas platformas un pašreiz EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanā izmantotie un potenciāli izmantojamie statistikas dati.

Pētījuma 2.nodevumā definētas EM biznesa prasības attiecībā uz darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognožu datu publicēšanu un interaktīvu attēlošanu datu publicēšanas platformā. Tehniskajā specifikācijā ietvertās EM biznesa prasības ir izmantojamas kā avots detalizētas tehniskās specifikācijas izstrādei platformai, ko izstrādās un ievieš Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA) tās īstenotā ERAF projekta "Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozēšanas un monitoringa sistēmas izveide" ietvaros.

Papildus Pētījuma 9.nodevuma daļā „Pētījuma gala ziņojums” raksturota platformu ārvalstu prakšu izpētes rezultāts un būtiskākās augsta līmeņa biznesa vajadzības un bloki, ko būtu jāņem vērā NVA, sagatavojot detalizētu tehnisko specifikāciju, kā arī noteiktas būtiskākās platformas daļas:

- ▶ metodoloģija;
- ▶ prognožu ziņojums;
- ▶ prognožu dati;
- ▶ profesiju meklētājs.

Pētījuma 3.posma rezultātā izstrādāts nodevums „Esošās DTAPS un tās izveides un pilnveides iespēju izpēte”, kurā galvenokārt sniegta šāda informācija:

- ▶ Latvijas DTAPS, tostarp – iesaistīto institūciju un to aktivitāšu – raksturojum un izvērtējums;
- ▶ ārvalstu pieredzes raksturojums un to elementu pārņemšanas iespēju izvērtējums;
- ▶ nepieciešamie DTAPS uzlabojumi iesaistīto pušu skatījumā;
- ▶ EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu dimensiju skaita paplašināšanas iespējas;
- ▶ DTAPS organizatoriskais modelis
- ▶ rekomendācijas (ietverot indikatīvas rekomendāciju ieviešanas izmaksas):
 - izstrādāt reģionu, prasmju un padziļinātas nozaru prognozes, izmantojot kvalitatīvās pētījumu metodes;
 - vairāk iesaistīt (stiprinātas) NEP darba tirgus prognožu izstrādē, interpretēšanā un darba tirgus analīzē;
 - nodrošināt efektīvu darba tirgus prognožu interpretēšanu un izplatīšanu;
 - ieviest Reģionālos forumus darba tirgus prognožu interpretēšanai reģionālā līmenī

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- pilnvērtīgi izmantot darba tirgus prognozes, plānojot izglītības piedāvājumu un saturu.
- ▶ Izstrādātas divas infografikas, raksturojot esošo un vēlamu DTAPS situāciju, tostarp – katrā DTAPS posmā veicamās rīcības.

Pētījuma 4.posma rezultātā izstrādāts posma nodevums, kurā raksturota DA datu precizitāte, VID un NVA datu adaptēšanas iespējas, izstrādāti piemēri datu kalibrēšanai un raksturota nacionālo kontu statistikas analīze. Pētījuma posma rezultāti ir praktiski izmantojami, uzlabojot prognozēšanā izmantojamās ieejas datus.

Pētījuma 5. posmā izstrādāts nodevums „Priekšlikumi vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu izmantošanai selektīvas darbaspēka imigrācijas mehānismu ieviešanas kontekstā”, kurā ietverta informācija par:

- ▶ veiksmīgu migrācijas politiku un pārvaldību;
- ▶ migrācijas politiku Latvijā;
- ▶ ārvalstu praksēm selektīvas darbaspēka imigrācijas jomā (tostarp Austrijas, Vācijas, Dānijas, Lielbritānijas, Īrijas, Zviedrijas, Somijas, Francijas);
- ▶ ārvalstu prakšu pārņemšanas iespējām;
- ▶ ieteicamo Latvijas Saraksta veidošanas modeli (rekomendācijas).

Rezultāts – modelis Saraksta veidošanai – izmantojams praktiski, izstrādājot sarakstu ar specialitātēm, kuru pārstāvjiem piešķirami imigrācijas atvieglojumi.

Pētījuma 6. posma uzdevumu izpildes rezultāts ietver:

- ▶ ziņojumu, kurā raksturota Tabulas aktualizēšanas metodoloģija un ieteikumi turpmākai Tabulas aktualizēšanai;
- ▶ Aktualizēta Tabula – praktisks rezultāts, kas izmantojams, izstrādājot EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozes;
- ▶ Izglītības – profesiju – prasmju datubāze, kas raksturo to savstarpējo atbilstību 2018.gadā (rezultāts izmantojams informatīvos nolūkos).

Pētījuma 7. posmam ir vairāki praktiski pielietojami rezultāti:

- ▶ Ziņojums „Darba tirgus prognožu izmantošanas iespēju izglītības un nodarbinātības rīcībpolitikā izpēte”, kurā apkopota informācija par iespējamiem vēlamiem uzlabojumiem darba tirgus prognožu izmantošanā;
- ▶ Vadlīnijas EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu interpretācijai un izmantošanai, kurās skaidroti ar prognozēm saistītie jēdzieni, prognožu griezumā un rādītāji, prognožu izmantošanas jomas un iespējamie izmantošanas veidi. Vadlīnijas veidotas ilustratīvas, viegli lasāmas un ir praktiski izmantojamas gadījumos, kad nepieciešams izmantot prognozes karjeras plānošanā vai izglītības plānošanā.
- ▶ Organizēts vadlīniju aprobācijas seminārs, iepazīstinot iesaistītās puses (tostarp – karjeras konsultantus) ar prognožu izmantošanu.

Pētījuma 8. posma galvenie rezultāti – pieredzes apmaiņas aktivitātes. To rezultāti apkopoti 8.posma nodevumā „Atskaite par pieredzes apmaiņas aktivitāšu organizēšanu”, kā arī izmantoti Pētījuma 7.un 9. posma izstrādē.

Pētījuma 9. posma rezultāti ietver:

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ šo ziņojumu;
- ▶ Pētījuma anotāciju;
- ▶ Pētījuma gala ziņojumu, kas ietver informāciju par:
 - izmantotajām datu ieguves un analīzes metodēm un galvenajiem veiktajiem uzdevumiem;
 - Latvijas DTAPS esošās situācijas raksturojumu (galvenie secinājumi par šobrīd pastāvošiem DTAPS elementiem un jomām, kurās nepieciešama DTAPS pilnveide);
 - Galvenajiem ārvalstu DTAPS prakšu piemēriem;
 - priekšlikumiem DTAPS organizatoriskajam modelim un tā darbības principiem;
 - rekomendāciju kopsavilkumu un iesaitīto pušu ceļa kartēm (turpmākai DTAPS attīstībai un darbībai veicamajiem uzdevumiem).

Pielikums

Pētījumā izmantotie datu avoti

Statistikas dati

- ▶ 2016. gada 1. ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija 10,3 %, Centrālā statistikas pārvalde, 2016, <http://www.csb.gov.lv/notikumi/2016-gada-1-ceturksni-bezdarba-limenis-latvija-bija-103-45172.html>
- ▶ Significant shortage of labour expected in healthcare, Statistics, Sweden, 2012, <http://www.scb.se/en/Finding-statistics/Statistics-by-subject-area/Education-and-research/Analysis-trends-and-forecasts-in-education-and-the-labour-market/Trends-and-forecasts-for-education-and-labour-market/Aktuell-Pong/9948/Behallare-for-Press/Trends-and-forecasts-for-education-and-labour-market/#>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde. Nodarbinātības, ekonomiskās aktivitātes un bezdarba līmenis pēc dzimuma un pa ceturkšņiem, 2017. http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_isterm_nodarb/NB0020c.px/table/tableViewLayout2/?rxid=d543db7b-f122-4e1f-aced-7a7707fd86e7
- ▶ Apstrādes rūpniecība, CSP: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin_ikgad_ikp/IK10_0050.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0
- ▶ Ikgadējās aizņemtās darba vietas, CSP: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_aiznemtdv/jvs0010g.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0
- ▶ Iekšzemes kopprodukts, CSP: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin_ikgad_ikp/IK10_0060.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 un http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_aiznemtdv/jvs0010g.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde (20.09.2017). NB01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma pa ceturkšņiem: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_isterm_nodarb/NB0010c.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-, NB061. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida pa ceturkšņiem (NACE 2.red.) : http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_isterm_nodarb/NB0061c.px/?rxid=6c943aa9-a141-413d-8fd3-cb69e745ed99, NBG01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_nodarb/NB0010.px/table/tableViewLayout2/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, NBG081. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida un dzimuma (NACE 2.red.): http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_nodarb/NB0081.px/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, Nodarbinātība un bezdarbs: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/nodarbinatiba-un-bezdarbs-36895.html#header-3>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde (20.09.2017). NB01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma pa ceturkšņiem:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0010c.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-, NB061. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida pa ceturkšņiem (NACE 2.red.) : http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0061c.px/?rxid=6c943aa9-a141-413d-8fd3-cb69e745ed99, NBG01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0010.px/table/tableViewLayout2/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, NBG081. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida un dzimuma (NACE 2.red.):

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0081.px/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, Nodarbinātība un bezdarbs: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/nodarbinatiba-un-bezdarbs-36895.html#header-3>

- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, NB01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma pa ceturkšņiem:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0010c.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-, NB061. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida pa ceturkšņiem (NACE 2.red.) : http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0061c.px/?rxid=6c943aa9-a141-413d-8fd3-cb69e745ed99, NBG01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0010.px/table/tableViewLayout2/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, NBG081. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida un dzimuma (NACE 2.red.):

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0081.px/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, Nodarbinātība un bezdarbs: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/nodarbinatiba-un-bezdarbs-36895.html#header-3> (20.09.2017).

- ▶ http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/nr_17_darbaspeka_apsekojuma_galvenie_raditaji_2016_gada_17_00_lv_en.pdf

- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, NB01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma pa ceturkšņiem:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0010c.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-, NB061. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida pa ceturkšņiem (NACE 2.red.) : http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0061c.px/?rxid=6c943aa9-a141-413d-8fd3-cb69e745ed99, NBG01. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes un dzimuma:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0010.px/table/tableViewLayout2/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, NBG081. Nodarbinātie pēc saimnieciskās darbības veida un dzimuma (NACE 2.red.):

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__nodarb/NB0081.px/?rxid=194638f6-d9bb-4440-aa6b-08192ef9bc85, Nodarbinātība un bezdarbs: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/nodarbinatiba-un-bezdarbs-36895.html#header-3> (20.09.2017)

- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, NB07. Nodarbinātie pēc statusa un dzimuma pa ceturkšņiem. http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__istern__nodarb/NB0070c.px

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, NBG10. Nodarbinātie pēc profesijas un dzimuma, http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_nodarb/NB0100.px
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Datubāze, 2017: <http://data.csb.gov.lv/>
- ▶ Eurostat, Database, 2017: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database/>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Iekšzemes kopprodukts Latvijā, sezonāli izlīdzināts (EKS-2010), 2017: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/iekszemes-kopprodukts-latvija-sezonali-izlidzinats-eks-2010-40900.htm>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Gada IKP no ražošanas puses faktiskās un salīdzināmās cenās (2014), 2016: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=65cb9cba-1d69-4c2c-9843-a6b2010a0db8&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Gada sektoru konti (2014), 2016: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=bff09f33-80b1-4181-a0e2-a51000a37559&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Reģionu pievienotā vērtība un iekšzemes kopprodukts (2014), 2017: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=81fd3f77-496d-4078-9c64-a71600c84724&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, IKP ātrais novērtējums (2016), 2016: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=33ca2dfc-0c66-4497-a32e-a60200c15087&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, IKP no ražošanas aspekta faktiskās un salīdzināmās cenās (2016), 2017: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=98fe2373-0640-4712-832f-a6200100af82&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Nacionālais kopienākums (2016), 2017: <http://ads.csb.gov.lv/Apsekojums/Sakums.rails?id=f08b5d0a-dfea-45d8-803d-a62500fe2d68&apskatesRezims=True&fromPublic=True>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, EKS2010, 2016: <http://www.csb.gov.lv/dati/eks2010-40712.html>
- ▶ Eurostat, Employment by sex, age and economic activity (from 2008 onwards, NACE Rev. 2) - 1 000 [lfsa_egan2], 2017: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_egan2
- ▶ Eurostat, Employees by sex, age and economic activity (from 2008 onwards, NACE Rev. 2) - 1 000 [lfsa_eegan2], 2017: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_eegan2&lang=en
- ▶ Eurostat, Self-employment by sex, age and economic activity (from 2008 onwards, NACE Rev. 2) - 1 000 [lfsa_esgan2], 2017: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_esgan2&lang=en
- ▶ Eurostat, Employment by A*10 industry breakdowns [nama_10_a10_e], 2017: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_10_a10_e
- ▶ Nodarbinātības valsts aģentūra. Statistika. 2018. <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6#bezdarbs>
- ▶ 2017. gadā bezdarba līmenis Latvijā samazinājies līdz 8,7 %, Centrālā statistikas pārvalde, 2018: <http://www.csb.gov.lv/notikumi/2017-gada-bezdarba-limenis-latvija-samazinajies-lidz-87-46287.html>
- ▶ Izglītības un zinātnes ministrija. Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments. PĀRSKATS par Latvijas augstāko izglītību 2017.gadā. GALVENIE STATISTIKAS DATI,

2018. http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf

- ▶ Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Statistika. Pirmreizējās termiņuzturēšanās atļaujas izsniegtas piecos gados (no 2012. g. līdz 2016. g):
http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/vizu%C4%81%C4%BCi/VISI__ES__01.01.17.pdf
- ▶ Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Statistika. Derīgās termiņuzturēšanās atļaujas uz 1. janvāri (2013.-2016. gadam un 31.12.2016.):
<http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/vizu%C4%81%C4%BCi/der%C4%ABg%C4%81s%20tua.pdf>
- ▶ Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Statistika. Kopējais ārzemnieku skaits Latvijā ar derīgām TUA uz 01.01.2018. Derīgās TUA ar iemeslu “darbs” un “kvalificēts darbs” (kopā ar nodarbināto ģimenes locekļiem):
<http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/statistika/uztur%C4%93%C5%A1an%C4%81s%20at%C4%BCaujas/2018/S%20TUA%20izversts%20uz%2001.01.18%20%2039674.pdf>

Normatīvie akti

- ▶ Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumi Nr. 126 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.1.2. specifiskā atbalsta mērķa "Izveidot Darba tirgus apstieidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru" 7.1.2.2. pasākuma "Darba tirgus apstieidzošo pārkārtojumu sistēmas ieviešana" īstenošanas noteikumi".
<https://likumi.lv/ta/id/280644>
- ▶ Profesionālās izglītības likums: <http://likumi.lv/doc.php?id=20244>
- ▶ Reģionālās attīstības likums, <https://likumi.lv/doc.php?id=61002>
- ▶ Ministru kabineta 2010.gada 18.maija noteikumi Nr.461 Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību,
<https://likumi.lv/doc.php?id=210806>
- ▶ Valsts pārvaldes iekārtas likums: <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>
- ▶ Imigrācijas likums. <https://likumi.lv/ta/id/68522>
- ▶ Grozījumi imigrācijas likumā, 2017.<https://likumi.lv/ta/id/288742-grozijumi-imigracijas-likuma>
- ▶ Ministru kabineta noteikumi Nr.55 (2014.gada 28.janvārī) Par ārzemnieku nodarbināšanu:
likumi.lv/doc.php?id=264304
- ▶ Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 „ Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”, Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §), <https://likumi.lv/doc.php?id=291524>
- ▶ Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 (Rīgā 2017. gada 23. maijā (prot. Nr. 27 11. §)) „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām”: <https://likumi.lv/doc.php?id=291004>
- ▶ Izglītības likums <https://likumi.lv/doc.php?id=50759>
- ▶ Militārā dienesta likums” (30.05.2002.)33. pants „Dienesta pakāpju piešķiršanas secība”:
<https://likumi.lv/doc.php?id=63405>

- ▶ Likums „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”:
<https://likumi.lv/doc.php?id=26021>

Publiski pieejamie dokumenti

- ▶ Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozēm, Ekonomikas ministrija, 2016. Pieejams:
https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/EMZino_150615_full.pdf
- ▶ Informatīvais ziņojums par vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm, Ekonomikas ministrija, 2018., 34. lpp.
https://www.em.gov.lv/files/attachments/DarbaTirgusPrognozes_2018_06_27.pdf
- ▶ Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam: <https://likumi.lv/doc.php?id=266406>
- ▶ Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību, Ekonomikas ministrija, 2016,
https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/2016_jun.pdf
- ▶ 7.1.2.specifiskā atbalsta mērķa „Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru” 7.1.2.2.pasākuma „Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas ieviešana” SĀKOTNĒJAIS NOVĒRTĒJUMS:
https://komitejas.esfondi.lv/Shared%20Documents/LM_SN_7122_precizets_17122015.doc
- ▶ Tautsaimniecības padomes sēžu protokoli, Ekonomikas ministrija:
https://www.em.gov.lv/lv/par_ministriju/sabiedribas_lidzdaliba/konsultativas_padomes/tautsaimniecibas_padome/tsp_sezu_protokoli/
- ▶ Pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plāns 2016.-2020. gadam, 2016,
<https://likumi.lv/doc.php?id=281992>
- ▶ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam , 2012,
http://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/NAP2020%20dokumenti/20121220_NAP2020_Saeim%C4%81_apstiprin%C4%81ts.pdf
- ▶ Valsts izglītības satura centrs (2018). Profesiju standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības: <https://visc.gov.lv/profizglitiba/standarti.shtml>
- ▶ Sweden’s national reform programme, 2016,
<http://www.government.se/contentassets/ed35143802ee497b93b0c876d91f19ae/swedens-national-reform-programme-2016.pdf>
- ▶ Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par pamatprasmēm mūžizglītībā, 2006, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=LV>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Darbaspēka apsekojums, Aptaujas veidlapa 2017.gadam:
http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/veidlapas/2017_dsp_capi_ii_dala_0.pdf
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, CSP revīzijas politikas pamatnostādnes, 2017:
<http://www.csb.gov.lv/dokumenti/ievads-27845.html>
- ▶ Izmaiņas Profesiju klasifikatorā – salīdzinoša tabula. Labklājības ministrija, 2017.
http://www.lm.gov.lv/upload/darba_devejiem_a/2/izmainu_tabula.pdf
- ▶ European Skills, Competences, Qualifications and Occupations ESCO handbook, European Commission, 2017: <https://ec.europa.eu/esco/portal/document/en/0a89839c-098d-4e34-846c-54cbd5684d24>

Prognožu atspoguļošanas platformas

- ▶ Integrēta starpvalstu platforma „Skills Panorama”:
<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/sectors/construction-1>
- ▶ Integrēta starpvalstu platforma „Cedefop”: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/labour-force>
- ▶ Amerikas Savienoto Valstu platforma: <https://data.bls.gov/projections/occupationProj>
- ▶ Amerikas Savienoto Valstu platforma (O*Net OnLine):
<https://www.onetonline.org/find/industry?i=23&g=Go>
- ▶ Somijas platforma:
<https://www.ammattibarometri.fi/vertailu.asp?tetoimistot=Imatra&vuosi=17i&kieli=en>
- ▶ Polijas platforma: http://np.prognozowaniezatrudnienia.pl/prognoza-zatrudnienia-wyniki?scenario%5Bscenariusz_makro%5D=pos&scenario%5Bscenariusz_zawodowy%5D=pos
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Tiroles platforma: <http://www.fkm-tirol.at/fkm/index.html#Kg2Meg2v6>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Minesotas platforma: <https://mn.gov/deed/data/data-tools/employment-outlook/>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Atlantas platforma: <https://atlantaregionsplan.com/population-employment-forecasts/>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Pensilvānijas – platforma Nr.1:
http://www.dashhound.net/pa_cwia/ind_proj.htm
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Konektikutas platforma:
<https://www1.ctdol.state.ct.us/lmi/projections.asp>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Meines – platforma:
<http://www.maine.gov/labor/cwri/outlook.html>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Pensilvānijas – platforma Nr. 2:
<https://pasdc.hbg.psu.edu/Services/CWIAOccupationalProjections/tabid/2268/Default.aspx>
- ▶ Valstu reģionālās vienības – Masačūsetsa s – platforma:
<http://lmi2.detma.org/Lmi/projections.asp>
- ▶ Valstu reģionālās vienības - Rietum-virdžīnijas platforma:
<http://lmi.workforcewv.org/LTprojections/LTOccupationalProjections.html>

Pieprasītā informācija

- ▶ Piekļuve EM darba tirgus vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanā izmantojamiem datiem;
- ▶ Esošais EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēšanas rīks Excel formātā;
- ▶ VID dati, kas potenciāli izmantojami darba tirgus prognozēšanai (EM pieejamie VID dati (atrodas CSP SQL servera datubāzē „VID_EM”, 113 tabulas (skatīts 09.08.2017));)
- ▶ NVA dati, kas potenciāli izmantojami darba tirgus prognozēšanai (par bezdarbniekiem un darba meklētājiem no 2008. līdz 2016.gadam);
- ▶ Gada nacionālo kontu statistikas dati (2008-2014)
- ▶ Ceturkšņu nacionālo kontu statistikas dati (2008-2014)
- ▶ Prognozēšanā izmantojamā izglītības-profesiju atbilstības tabula.

- ▶ Projekta „Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide” darbības „Īstermiņa darba tirgus prognozēšanas metodoloģijas pilnveide, tai skaitā īstermiņa prognožu sagatavošana prasmju griezumā un vadlīniju izstrāde metodoloģijas lietotājiem” ietvaros izstrādātais 3. nodevums.

Pētījumi un publikācijas

- ▶ Niklass Mareks. (2015). Darba tirgus apsteidzošie pārkārtojumi Latvijā. Jaunas pieejas sociālās attīstības mērīšanā: cilvēki, teritorijas, pašvaldības. Zinātnieskie redaktori: Zobena, A., Ījabs I. Rīga: LU, SPPI, 74.-110.lpp. Pieejams: <http://www.szf.lu.lv/dzive-lu-szf/aktualitates/ak/t/34984/>
- ▶ Pētījums par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai (2015). SIA „Aptauju Centrs” un SIA „Excolo Latvia”, Pieejams: https://izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/IZM_PMP_Gala_zinojums_AptaujuCentrs_ExcoloLatvia_2015.pdf
- ▶ Developing Skills Foresights, Scenarios And Forecasts. Guide To Anticipating And Matching Skills And Jobs Volume 2. European Training Foundation, European Centre for the Development of Vocational Training, International Labour Office, 2016. http://www.ilo.org/skills/areas/skills-training-for-poverty-reduction/WCMS_534328/lang-en/index.htm
- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in Estonia, 2107, http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-estonia
- ▶ Skills anticipation in Lithuania, 2017, http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-lithuania
- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in Germany, 2017. http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-germany#
- ▶ Fachkräftesicherung Ziele und Maßnahmen der Bundesregierung, http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/fachkraeftesicherung-ziele-massnahmen.pdf?__blob=publicationFile
- ▶ Fachkräfteengpassanalyse, Bundesagentur für Arbeit Statistik/Arbeitsmarktberichterstattung , 2016, <https://statistik.arbeitsagentur.de/Statischer-Content/Arbeitsmarktberichte/Fachkraeftebedarf-Stellen/Fachkraefte/BA-FK-Engpassanalyse-2016-12.pdf>
- ▶ Methodenbericht der Statistik der Bundesagentur für Arbeit: Arbeitskräftenachfrage und Fachkräfteengpass , Bundesagentur für Arbeit Statistik, 2014, </statistik.arbeitsagentur.de/Statischer-Content/Grundlagen/Methodenberichte/Uebergreifend/Generische-Publikationen/Methodenbericht-Arbeitskraeftenachfrage-und-Fachkraefteengpass.pdf>
- ▶ Die Bedeutung der Zuwanderung für Beschäftigung und Wachstum Prognose 2014, http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/2015/arbeitsmarktprognose-2030-zusammenfassung.pdf%3F__blob%3DpublicationFile
- ▶ Die 100 begehrtesten Berufe der Zukunft, Wirtschafts Woche, <http://www.wiwo.de/erfolg/top-jobs-die-100-begehrtesten-berufe-der-zukunft/5219446-4.html>

- ▶ VATTAGE – A Dynamic, Applied General Equilibrium Model of The Finnish Economy. Research Reports 150, Honkatukia J., VATT, 2009, Helsinki.
- ▶ Finnish model for Anticipating Change and Restructuring: key aspects and challenges, Robert Arnkil, <http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2014/03/2011-Partnership-for-anticipating-restructuring-esitlus.pdf>
- ▶ EDUCATION, TRAINING AND DEMAND FOR LABOUR IN FINLAND BY 2025, Ilpo Hanhijoki, Jukka Katajisto, Matti Kimari and Hannele Savioja, http://www.oph.fi/download/144754_Education_training_and_demand_for_labour_in_Finland_by_2025_2.pdf
- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in Finland, 2017. http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-finland
- ▶ MULTI-SECTORAL APPROACH FOR ANTICIPATING WORKFORCE DEMAND AND EDUCATIONAL NEEDS IN FINLAND, Reijo Ailasmaa, <https://helsedirektoratet.no/Documents/Rekruttering%20og%20kompetanse/Reijo%20Ailasmaa%20-%20Multisectoral%20approach%20for%20anticipating%20workforce%20demand%20and%20educational%20needs%20in%20Finland.pdf>
- ▶ Anticipating and Managing restructuring Finland, Robert Arnkil, June 2010, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=5892&langId=en>
- ▶ Cedefop. Skills anticipation in Sweden, 2017, http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-sweden
- ▶ OECD. Developments In Individual Oecd And Selected Non-Member Economie. Sweden. OECD Economic Outlook, Volume 2016 Issue 2. 2016. <http://www.oecd.org/eco/outlook/economic-forecast-summary-sweden-oecd-economic-outlook-november-2016.pdf>
- ▶ Building skills assessment and anticipation information an overview of the swedish initiatives, OECD, 2016, http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/employment/getting-skills-right-sweden/building-skills-assessment-and-anticipation-information-an-overview-of-the-swedish-initiatives_9789264265479-5-en#page7
- ▶ Employment Projection, Statistics Sweden, http://www.scb.se/UF0516-en#_Statisticalnews
- ▶ Generation shift in the Swedish labour market, OECD, <https://www.oecd.org/employment/leed/OECD-Sweden-report-Final.pdf>
- ▶ Migrationsverkets författningssamling , 2017, <http://www.migrationsverket.se/download/18.585fa5be158ee6bf362baa/1485556061645/MIGRFS+1+2017.pdf>
- ▶ How does FRANCE compare? Employment Outlook 2017, OECD, 2017, <https://www.oecd.org/france/Employment-Outlook-France-EN.pdf>
- ▶ France: Mismatch priority occupations, 2016, http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/france-mismatch-priority-occupations
- ▶ The Employment of the Low-Skilled Youth in France, Pierre Cahuc, Stephane Carcillo, Klaus F.Zimmermann, 2013, <http://ftp.iza.org/pp64.pdf>
- ▶ OECD Economic Surveys FRANCE, OECD, 2015, <https://www.oecd.org/eco/surveys/France-2015-overview.pdf>
- ▶ Les metiers ne 2012, France Strategie, 2015

- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in France, 2017.
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-france#_skills_assessment
- ▶ Les tendances de l'emploi, <http://www.observatoire-tec.fr/tec/tendances-emploi>
- ▶ Prospects for France, 2015,
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/sites/default/files/EUSP_AH_France_0.pdf
- ▶ Searching for the Right Balance – Analysing Human Capital in Denmark. Warsaw (Poland), 14-15 November 2016, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16644&langId=en>
- ▶ Peer Review on ‘Methods for forecasting skills needs for the economy’ Dublin (Ireland), 13-14 June 2016,
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&langId=lv&newsId=2474&moreDocuments=yes&tableName=news>
- ▶ Analytical Highlights Inspiring choices on skills and jobs in Europe Skills anticipation in Denmark, 2017,
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/printpdf/analytical_highlights/skills-anticipation-denmark
- ▶ Pathways to work: <http://www.welfare.ie/en/downloads/pathwaystowork.pdf>
- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in Ireland, 2017.
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-ireland#_target_groups
- ▶ Apprenticeship implementation plan. <https://www.education.ie/en/Publications/Education-Reports/Apprenticeship-Implementation-Plan.pdf>
- ▶ Focus Economics. GDP per capita in Slovakia, 2017. <http://www.focus-economics.com/country-indicator/slovakia/gdp-per-capita-EUR>
- ▶ Trading Economics, 2017. <https://tradingeconomics.com/latvia/gdp-per-capita>
- ▶ Focus Economics: <http://www.focus-economics.com/country-indicator/slovakia/unemployment>
- ▶ Skills Panorama. Skills anticipation in Slovak Republik, 2017.
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-anticipation-slovak-republic#_methods_and_tools
- ▶ Latvijas darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēšanas un politikas analīzes modeļa tehniskā dokumentācija, RTU, Rīga, 2013.
- ▶ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions a New Skills Agenda for Europe, 2016, <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-381-EN-F1-1.PDF>
- ▶ Developing Skills Foresights, Scenarios And Forecasts. Guide To Anticipating And Matching Skills And Jobs Volume 2. European Training Foundation, European Centre for the Development of Vocational Training, International Labour Office, 2016.
http://www.ilo.org/skills/areas/skills-training-for-poverty-reduction/WCMS_534328/lang-en/index.htm
- ▶ ETF Skills Anticipation And Matching For Better Transition From School To Work: Tools And Good Practices From The Semed Region. Francesca Rosso, Abdelaziz Jaouani, ETF On Employment And Labour, Barcelona, 28 March 2017

- ▶ Pricewaterhouse Coopers and European Business School Supply Chain Management Institute. Transportation & Logistics 2030
- ▶ The Delphi Technique: Making Sense Of Consensus. Chia-Chien Hsu, The Ohio State University & Brian A. Sandford, Oklahoma State University. In Practical Assessment, Research & Evaluation, Volume 12, Number 10, August 2007.
<http://pareonline.net/pdf/v12n10.pdf>
- ▶ Hannah Kosow, Robert Gaßner. Methods of future and scenario analysis.v Overview, assessment, and selection criteria. DIE Research Project “Development Policy: Questions for the Future”. Bonn 2008. https://www.die-gdi.de/uploads/media/Studies_39.2008.pdf
- ▶ Developing Skills Foresights, Scenarios And Forecasts. Guide To Anticipating And Matching Skills And Jobs Volume 2. European Training Foundation, European Centre for the Development of Vocational Training, International Labour Office, 2016.
http://www.ilo.org/skills/areas/skills-training-for-poverty-reduction/WCMS_534328/lang--en/index.htm
- ▶ Skills for Jobs Indicators, OECD: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/employment/getting-skills-right-skills-for-jobs-indicators_9789264277878-en#.WYxjO7kw-Uk#page7
- ▶ Efektīva, atbildīga un elastīga Latvijas valsts pārvalde. Priekšlikumi diskusijai par valsts pārvaldes reformām, 2016, Valsts kanceleja. <https://tai.mk.gov.lv/img/74f16a08-3d5a-46f4-a4c5-f2ce410fb1ed.pdf>
- ▶ In Search of the Relevant Other – Collaborative Governance in Denmark. Anders la Cour, 2016. Scandinavian Journal of Public Administration 20(3): 55-75,
- ▶ Re-organizing Australian public sector work: Conditions for innovating-in-practice. Mary C. Johnsson, Oriana Milani Price and Marie Manidis, 2014. Scandinavian Journal of Public Administration 18(4): 29-50
- ▶ Eurostat, ESS handbook for quality reports, 2014, p. 10:
<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/6651706/KS-GQ-15-003-EN-N.pdf>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Kvalitātes ziņojums par darbaspēka apsekojumu (dokuments angļu valodā), 2012: <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/csp-kvalitates-zinojumi/kvalitates-zinojums-par-darbaspeka-apsekojumu-dokuments-anglu-valo>,
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Kvalitātes ziņojums par darbaspēka apsekojumu (dokuments angļu valodā), 2013: <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/csp-kvalitates-zinojumi/kvalitates-zinojums-par-darbaspeka-apsekojumu-dokuments-anglu-va-0>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Kvalitātes ziņojums par darbaspēka apsekojumu (dokuments angļu valodā), 2014: <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/csp-kvalitates-zinojumi/kvalitates-zinojums-par-darbaspeka-apsekojumu-dokuments-anglu-va-1>
- ▶ European Commission, Ess Guidelines For The Implementation Of The ESS Quality And Performance Indicators (QPI), 2014:
<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4373903/02-ESS-Quality-and-performance-Indicators-2014.pdf/5c996003-b770-4a7c-9c2f-bf733e6b1f31>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Darbaspēka apsekojuma un reģionālā darba tirgus statistikas kopējais standarta kvalitātes ziņojums par 2008., 2009., 2010., 2011., 2012, 2013 un 2014. gadu: <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/kvalitates-zinojumi>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Ceturkšņa kvalitātes ziņojumi par ES darbaspēka apsekojumu 2008. gada 1., 2., 3., 4. ceturksnī, 2009. gada 1. gada 1., 2., 3., 4. ceturksnī, 2010. gada 1., 2.,

- 3., 4. ceturksnī, 2011. gada 1., 2., 3., 4. ceturksnī, Kvalitātes ziņojumi par darbaspēka apsekojumu, 2012, 2013, 2014: <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/kvalitates-zinojumi>
- ▶ Sana, M., Strecklov, G., and Weinreb, A., Local or Outsider Interviewer? An Experimental Evaluation. Paper prepared for the Annual Meeting of the Population Association of America, San Francisco, 2012: <http://paa2012.princeton.edu/papers/122313>
 - ▶ National Research Council of the National Academies, Nonresponse in Social Science Surveys: A Research Agenda, Chapter: 4 Approaches to Improving Survey Response, (2013): <https://www.nap.edu/read/18293/chapter/6#83>
 - ▶ ETA Evaluation Briefs, Increasing Response rate, 2010: <https://www.cdc.gov/healthyouth/evaluation/pdf/brief21.pdf>
 - ▶ Labour force survey in the EU, candidate and EFTA countries MAIN CHARACTERISTICS OF NATIONAL SURVEYS 2015, EUROSTAT, 2016, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3888793/7751652/KS-TC-16-021-EN-N.pdf/8475c2e2-c037-4ba2-9029-93db1ade41fe>
 - ▶ Särndal C. E., Lundström S. Estimation in surveys with nonresponse. Chichester, England: John Wiley, 2005: <http://onlinelibrary.wiley.com/book/10.1002/0470011351>
 - ▶ Lundström S., Särndal C. E. (2001) Estimation in the presence of Nonresponse and Frame Imperfections. Örebro, Sweden: Statistics Sweden: http://www.scb.se/statistik/_publikationer/OV9999_2000I02_BR_X97%c3%96P0103.pdf
 - ▶ Yves Tillé and Alina Matei, Sampling: Survey Sampling. R package version 2.8, 2016: <https://CRAN.R-project.org/package=sampling>
 - ▶ Eurostat, ESS guidelines on seasonal adjustment, 2015: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-15-001>
 - ▶ Iredale R. (2015) High-Skilled Migration. In: Bean F., Brown S. (eds) Encyclopedia of Migration. Springer, Dordrecht https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007%2F978-94-007-6179-7_12-1
 - ▶ Latviešu literārās valodas vārdnīca (2011). Profesija. <http://www.tezaurs.lv/llvv/>
 - ▶ Latviešu literārās valodas vārdnīca (2011). Specialitāte. <http://www.tezaurs.lv/llvv/>
 - ▶ Skills Panorama, Analytical highlights. Latvia: Mismatch Occupations. 2016. skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/latvia-mismatch-priority-occupations
 - ▶ The Economist Intelligence Unit, 2016, *Measuring well-governed migration: The 2016 Migration* (International Organization for Migration), <http://publications.iom.int/books/measuring-well-governed-migration-2016-migration-governance-index>
 - ▶ OECD and EU (2016), Recruiting Immigrant Workers: Europe 2016, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264257290-en> un OECD (2016), International Migration Outlook 2016, OECD Publishing, Paris. http://dx.doi.org/10.1787/migr_outlook-2016-en
 - ▶ OECD (2017), International Migration Outlook 2017, OECD Publishing, Paris. http://dx.doi.org/10.1787/migr_outlook-2017-ne
 - ▶ Eleonore Kofman, Towards a Gendered Evaluation of (Highly) Skilled Immigration Policies in Europe, 2013. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/imig.12123>
 - ▶ OECD (2014), International Migration Outlook 2014, OECD Publishing http://dx.doi.org/10.1787/migr_outlook-2014-en

- ▶ Labour Shortages and Migration Policy. International Organization for Migration, 2012. ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=9928&langId=ne
- ▶ Pārskats „Migrācijas un Patvēruma Politikas Struktūra Latvijā”, Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts, 2016. http://www.emn.lv/wp-content/uploads/Organisation-of-Asylum-and-Migration-Policy_FINAL_LV-19.12.2016.pdf
- ▶ Determining Labour Shortages and the Need for Labour Migration From Third Countries in Latvia. The Latvian Contact Point of the European Migration Network, 2015. http://www.emn.lv/wp-content/uploads/LV_EMN_focussed_study_determining_labour_migration_shortages_accept_FINAL_LV_docx.pdf
- ▶ Viesstrādnieki pēc kvalifikācijas saraksta, Latvijas Vēstneša portāls Par Likumu un Valsti, 2018. <http://m.lvportals.lv/visi/skaidrojumi?id=293932%20,%20https://www.mk.gov.lv/lv/aktualitates/mk-atbalsta-atvieglotu-nosacijumu-piemerosanu-augsti-kvalificetu-specialistu-piesaistei>
- ▶ Viesstrādnieki Latvijā un kvalifikācijas latīņa, Latvijas Vēstneša portāls Par Likumu un Valsti, 2017. <http://m.lvportals.lv/visi/likumi-prakse/291816-viesstradnieki-latvija-un-kvalifikacijas-latina/>
- ▶ Eiropas Migrācijas tīkls. Pārskats „Migrācijas un patvēruma Politikas struktūra latvijā”, 2011. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/migration-policies/15b_latvia_organisation_of_asylum_and_migration_policy_final_version_22feb2012_lv.pdf
- ▶ Wie ist die Arbeitsmarktsituation in Mangelberufen? Der Standard, 2018. <https://derstandard.at/2000072869041/FachkraeftemangelWie-ist-die-Arbeitsmarktsituation-in-Mangelberufen>
- ▶ Satisfying Labour Demand through Migration. European Migration Network, 2011. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/labour-demand/0b_emn_synthesis_report_satisfying_labour_demand_final_version_august2011_en.pdf
- ▶ Madeleine Sumption. Filling Labor Shortages through Immigration: An Overview of Shortage Lists and their Implications. Migration Policy Institute, 2011. <https://www.migrationpolicy.org/article/filling-labor-shortages-through-immigration-overview-shortage-lists-and-their-implications/>
- ▶ Labour Shortages and Migration Policy. International Organization for Migration, 2012. ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=9928&langId=en
- ▶ Vacancy Survey. Office for National Statistics, 2018. <https://www.ons.gov.uk/surveys/informationforbusinesses/businesssurveys/vacancysurvey>
- ▶ EmployerSkillsSurvey 2015: Technical Report. UK Commission for Employment and Skills, 2016. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/525450/UKES_S_2015_Technical_Report__May_.pdf
- ▶ Skilled Shortage Sensible: Full review of the recommended shortage occupation lists for the UK and Scotland, a sunset clause and the creative occupations. Migration Advisory Committee, 2013.

- https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/257241/mac-report.pdf
- ▶ Partial review of the Shortage Occupation List. Migration Advisory Committee , 2016.
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/510630/Partial_review_of_the_shortage_occupation_list_-_review_of_nursing.pdf
 - ▶ Iespīests īss oficiāls ziņojums par sabiedrībai svarīgiem jautājumiem
 - ▶ Egle Gusciute, Emma Quinn and Alan Barrett. Determining Labour and Skills Shortages and the Need for Labour Migration in Ireland. ESRI Research Series Number 49, 2015.
<https://www.esri.ie/pubs/RS49.pdf>
 - ▶ Progress Report on the Government's Action Plan for Jobs. Monitoring Committee:
<https://dbei.gov.ie/en/Publications/Publication-files/APJ-2017-Second-Progress-Report.pdf>
 - ▶ Labour Shortages and Migration Policy. International Organization for Migration, 2012.
ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=9928&langId=en
 - ▶ Työllistymisen näkymät eri ammateissa. Ammattibarometri, 2018.
<https://www.ammattibarometri.fi>
 - ▶ Article 19: Reports on the instruments concerning migrant workers. Constitution of the International Labour Organization by the Government of Finland, 2015.
http://tem.fi/documents/1410877/2971009/C_97_ja_C_143_R_86_ja_R_151_EN.pdf/d081bb31-0331-4b49-8029-0aaf8904877c
 - ▶ The Strategy of Integration and Social Cohesion in Estonia "Integrating Estonia 2020":
http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/integrating_estonia_2020.pdf
 - ▶ Towards a Gendered Evaluation of (Highly) Skilled Immigration Policies in Europe, Eleonore Kofman, 2013.
 - ▶ Vacancy Survey. Office for National Statistics, 2018.
<https://www.ons.gov.uk/surveys/informationforbusinesses/businesssurveys/vacancysurvey>
 - ▶ Employer Skills Survey 2015: Technical Report. UK Commission for Employment and Skills, 2016.
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/525450/UKES_S_2015_Technical_Report_May_.pdf
 - ▶ Partial review of the Shortage Occupation List. Migration Advisory Committee , 2016.
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/510630/Partial_review_of_the_shortage_occupation_list_-_review_of_nursing.pdf
 - ▶ Terminoloģija Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā, Pētījuma ziņojums, AIC, Rīga, 2016.
 - ▶ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra, 2012: <http://www.nki-latvija.lv/par-lki/kvalifikacijas-termina-paplasinasanas>
 - ▶ Nozares kvalifikāciju struktūras izstrādei paredzēts metodiskais materiāls, VIAA, 2015:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/11_VISC_MET_MATERIALS_NKS_izstradei.pdf
 - ▶ Latviešu literārās valodas vārdnīca (2011). Profesija. <http://www.tezaurs.lv/lvv/>
 - ▶ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņi, Latvijas kvalifikāciju datubāze (LKD), 2017.
<https://www.latvijaskvalifikacijas.lv/>
 - ▶ „Ko nozīmē profesionālās kvalifikācijas līmeņi?”, Nacionālā izglītības iespēju datubāze (NIID.LV), Valsts izglītības attīstības aģentūra, <http://www.niid.lv/PKL>
 - ▶ Izglītības sistēma, Latvijas kvalifikāciju datubāze (LKD), 2017,
<https://www.latvijaskvalifikacijas.lv/izglitibas-sistema/>

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ Nozaru kvalifikāciju struktūras : <http://visc.gov.lv/profizglitiba/nozkval.shtml>
- ▶ Developing Skills Foresights, Scenarios And Forecasts. Guide To Anticipating And Matching Skills And Jobs Volume 2. European Training Foundation, European Centre for the Development of Vocational Training, International Labour Office, 2016.
http://www.ilo.org/skills/areas/skills-training-for-poverty-reduction/WCMS_534328/lang-en/index.htm
- ▶ European Training Foundation, Inform: The Sector Skills Council Issue, 2015.
https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/8798F8D5E8F7491AC1257E67004A3C9F_I_NFORM%2022%20Sector%20skill%20councils.pdf

Klasifikatori un datubāzes

- ▶ Eiropas Prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija, Eiropas Komisija, 2017:
<https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>
- ▶ Latvijas kvalifikācijas, Latvijas kvalifikāciju datubāze, 2018:
<https://www.latvijaskvalifikācijas.lv/jedzieni/>
- ▶ Eiropas Prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija, Eiropas Komisija, 2017:
<https://ec.europa.eu/esco/portal>
- ▶ Regulated professions database, European Commission: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/>

Publiski pieejamā institūciju informācija

- ▶ NVA, Darba tirgus īstermiņa prognozēšana:
<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=465>
- ▶ Vēsture un funkcijas, Vals izglītības satura centrs: <http://visc.gov.lv/visc/vesture.shtml>
- ▶ Valsts izglītības attīstības aģentūra: <http://viaa.gov.lv/lat/viaa/darbiba/>
- ▶ Par LDDK, Latvijas Darva devēju konfederācija: <http://www.lddk.lv/lapa/par-lddk/>
- ▶ Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība: <http://www.lbas.lv/about>
- ▶ Par LTRK, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera,
<https://www.chamber.lv/lv/content/36>
- ▶ Sociālo partneru līdzdalība profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā un paaugstināšanā, Valsts izglītības attīstības aģentūra, 2015,
http://viaa.gov.lv/library/files/original/01_SOC_partneru_lidzdaliba.pdf
- ▶ Labklājības ministrija. Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome (2012).
<http://www.lm.gov.lv/text/414>
- ▶ PINTSA nolikums.
http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_prof/PINTSA_nolikums_21.04.pdf
- ▶ Augstākās izglītības padome: <http://www.aip.lv/>
- ▶ Karjeras atbalsts:
http://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/sadarbibas_padome/kaas_dokumenti/?tl_id=19851&tls_id=20274
- ▶ Pieaugušo izglītības plāns: <http://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/1723-valdiba-apstiprina-pieauguso-izglitibas-planu-2016-2020-gadam>

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ Pieaugušo izglītības pārvaldes modeļa ieviešanas plāns: <https://likumi.lv/ta/id/281992-par-pieauguso-izglitibas-parvaldibas-modela-ieviesanas-planu-2016-2020-gadam>
- ▶ Nodarbinātības padome: <http://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/2206-nodarbinatibas-padome-atbalsta-augstakas-izglitibas-sektora-konsolidaciju>
- ▶ Tautsaimniecības padome:
https://www.em.gov.lv/lv/par_ministriju/sabiedribas_lidzdaliba/konsultativas_padomes/tautsaimniecibas_padome/
- ▶ Par PKC: <http://www.pkc.gov.lv/lv/par-pkc>
- ▶ Projekts “Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība”, <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=2&mid=268&txt=2016&from=0>
- ▶ Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība, Ekonomikas ministrija, 2014, https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/petijumi/darba_tirgus_pieprasijuma_vidēja_termiņa_un_ilgtermiņa_prognozesanas_sistemas_attistiba/
- ▶ Tööjõuvajaduse ja - pakkumise prognoos aastani 2024, https://www.mkm.ee/sites/default/files/toojouprognoos_2024_lyhikirjeldus.pdf
- ▶ Labour Market Forecast, <https://www.ldb.lt/en/Information/LabourMarket/Pages/Forecast.aspx>
- ▶ Profesijų žemėlapis, Lietuvos darba biržai, https://www.ldb.lt/INFORMACIJA/DARBORINKA/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx
- ▶ Daten zur kurzfristigen Entwicklung von Wirtschaft und Arbeitsmarkt, 2017, http://doku.iab.de/arbeitsmarktdaten/Aktuelle_Daten.pdf
- ▶ Arbeitsmarkt im Überblick - Die aktuellen Entwicklungen in Kürze - 2017, <https://statistik.arbeitsagentur.de/Navigation/Statistik/Statistik-nach-Themen/Arbeitsmarkt-im-Ueberblick/Arbeitsmarkt-im-Ueberblick-Nav.html>
- ▶ Die Arbeitsagentur: <https://www.arbeitsagentur.de/Perspektive-2025>
- ▶ Federal Ministry of Education and Research. The Report on Vocational education and training, 2015. https://www.bmbf.de/pub/Berufsbildungsbericht_2015_eng.pdf
- ▶ Työllistymisen näkymät eri ammateissa, 2017, <https://www.ammattibarometri.fi>
- ▶ Arbetsförmedlingen. About Arbetsförmedlingen, 2017, <https://www.arbetsformedlingen.se/Globalmeny/Other-languages/About-us.html>
- ▶ The Institute for Evaluation of Labour Market and Education Policy. About IFAU, <http://www.ifau.se/en/About-IFAU/>
- ▶ Swedish National Agency for Higher Vocational Education, <https://www.myh.se/In-English/Swedish-National-Agency-for-Higher-Vocational-Education-/>
- ▶ The Swedish Trade Union Confederation. The Collective Agreement, 2013, http://www.lo.se/english/the_collective_agreement
- ▶ The Swedish Trade Union Confederation. This is LO, 2013, http://www.lo.se/english/this_is_lo
- ▶ Government Offices of Sweden. Swedens national reform programme, 2016, <http://www.government.se/contentassets/ed35143802ee497b93b0c876d91f19ae/swedens-national-reform-programme-2016.pdf>
- ▶ Populär statistik, www.scb.se
- ▶ Sök jobb i Platsbanken, <https://www.arbetsformedlingen.se/>

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ Labour market, <http://www.scb.se/en/finding-statistics/statistics-by-subject-area/labour-market/>
- ▶ Official Statistics of Sweden, http://www.scb.se/en_/About-us/Official-Statistics-of-Sweden/
- ▶ Public expertise centre, <http://www.cereq.fr/content/pdf/12699>
- ▶ Ministère, <http://travail-emploi.gouv.fr/ministere/>
- ▶ DARES – Études et statistiques, <http://dares.travail-emploi.gouv.fr/dares-etudes-et-statistiques/>
- ▶ MEDEF: <http://www.medef.com/medef-tv.html>
- ▶ DREAM group, http://www.dreammodel.dk/default_en.html
- ▶ Statistics Denmark,
<http://www.statbank.dk/statbank5a/selectvarval/define.asp?PLanguage=1&subword=tabel&MainTable=GF1&PXSIId=132285&tablestyle=&ST=SD&buttons=0>
- ▶ The Danish Agency for Labour Market and Recruitment, [http://star.dk/da/English/Recent-labour-market-policy-reforms/The-employment-reform-\(2014\).aspx](http://star.dk/da/English/Recent-labour-market-policy-reforms/The-employment-reform-(2014).aspx)
- ▶ DJEI: <https://www.djei.ie/en/News-And-Events/Department-News/2017/February/01022017.html>
- ▶ The Further Education and Training Authority, 2015.
<http://www.solas.ie/Pages/WhoWeAre.aspx>
- ▶ Národný ústav celoživotného vzdelávania, 2016. <http://www.nuczv.sk/o-nas/profil-organizacie>
- ▶ Eiropas prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija (ESCO), <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1042&langId=lv>
- ▶ Akadēmiskās informācijas centrs - Nacionālais koordinācijas punkts, <http://www.nki-latvija.lv/par-eki>
- ▶ Dzimumu līdztiesības īstenošanas institucionālais mehānisms LR labklājības ministrija, <http://www.lm.gov.lv/text/217>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, 02.09.2017. <http://www.csb.gov.lv/dati/metadati-36202.html>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde. Metodoloģija. Nodarbinātība un bezdarbs, 2017: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/nodarbinatiba-un-bezdarbs-36895.html>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Metadati, 2017: <http://www.csb.gov.lv/dati/metadati-36202.html>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Apsekojumu un aprēķinu dokumentēšanas sistēma, 2017: <http://ads.csb.gov.lv/>
- ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Biežāk uzdotie jautājumi, 2017: <http://www.csb.gov.lv/paligs/biezak-uzdotie-jautajumi-30932.html>
- ▶ Eiropadome, Eiropas Savienības Padome. Migrācija – svarīgākie termini 23 valodās, 2013. <http://www.consilium.europa.eu/media/30719/qc3013223enc14.pdf>
- ▶ EU Immigration Portal. EU Blue Card, 2016. https://ec.europa.eu/immigration/bluecard/essential-information_en
- ▶ EU Immigration Portal. <http://ec.europa.eu/immigration/>
- ▶ EUROSTAT. EU Blue Cards by type of decision, occupation and citizenship, 2017: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
- ▶ Funkcijas, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, 2018. <http://www.pmlp.gov.lv/lv/sakums/par-pmlp/funkcijas.html>
- ▶ Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Ausländerbeschäftigungsgesetz. Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort, 2018.

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008365Fachkraeftemangel>

- ▶ The Positive List. The Danish Immigration Service and The Danish Agency for International Recruitment and Integration, 2018. <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Work/Positivlisten>
- ▶ Migration Advisory Committee, GOV.UK: <https://www.gov.uk/government/organisations/migration-advisory-committee/about>; <https://www.gov.uk/government/organisations/migration-advisory-committee>
- ▶ Highly Skilled Eligible Occupations List. Department of Business, Enterprise and Innovation, 2018. <https://dbei.gov.ie/en/What-We-Do/Workplace-and-Skills/Employment-Permits/Employment-Permit-Eligibility/Highly-Skilled-Eligible-Occupations-List/>
- ▶ Zviedrijas profesiju klasifikators SSK: <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Statistik-och-publikationer/Prognoser/Prognoser/Riket/2016-02-03-Prognos-Var-finns-jobben---februari-2016.html>
- ▶ Centre for Economic Development, Transport and the Environment. Front page, 2016. <https://www.ely-keskus.fi/en/web/ely-en/frontpage>
- ▶ Public employment and business services, 2014. <http://www.te-palvelut.fi/te/en/index.html>
- ▶ Occupational Barometer – tool for labour market anticipation. Central Baltic JobFerry, 2012. http://cbjobferry.lu.lv/assets/CB-JF-No3-Interview_J.Martinen_2012-05-23.pdf
- ▶ Centre for Economic Development, Transport and the Environment, 2016. <https://www.ely-keskus.fi/en/web/ely-en/>
- ▶ European Commission, European Immigration portal, 2015: http://ec.europa.eu/immigration/what-do-i-need-before-leaving/estonia/worker/employed-worker_en#
- ▶ Migration Information Centre, Lithuania approved a list of the most in-demand jobs, 2017: <https://renkuosilietuva.lt/eng/news/3597-2/>
- ▶ Migracijos Departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Work - Highly Qualified Employee, 2018: <http://www.migracija.lt/index.php?159191514>
- ▶ Lithuanian Labour Exchange, Employment of foreigners in Lithuania - guidance for employers: <http://www.ldb.lt/en/Information/Services/Pages/Placementofforeigners.aspx>
- ▶ The United Nations Global Initiative to Fight Human Trafficking, Sweden fact sheet: http://www.ungift.org/doc/knowledgehub/resource-centre/Governments/Sweden_Infosheet_National_Action_Plan_Against_Human_Trafficking_en.pdf
- ▶ Aufenthalt und Einbürgerung, Die Blaue Karte EU, 2013: http://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Publikationen/Broschueren/willkommen-in-deutschland-info-blaue-karte-eu.pdf?__blob=publicationFile
- ▶ Bundesagentur für Arbeit, Statistik/Arbeitsmarktberichterstattung. Berichte: Blickpunkt Arbeitsmarkt Fachkräfteengpassanalyse, 2017: <https://statistik.arbeitsagentur.de/Statistischer-Content/Arbeitsmarktberichte/Fachkraeftebedarf-Stellen/Fachkraefte/BA-FK-Engpassanalyse-2017-12.pdf>
- ▶ Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (Beschäftigungsverordnung - BeschV): https://www.gesetze-im-internet.de/beschv_2013/BJNR149910013.html

Pētījuma izpildes noslēguma ziņojums

- ▶ UK Five Tier Points-Based Immigration System:
<http://www.workpermit.com/immigration/united-kingdom/uk-five-tier-points-based-immigration-system>
- ▶ Madeleine Sumption. Filling Labor Shortages through Immigration: An Overview of Shortage Lists and their Implications. Migration Policy Institute, 2011.
<https://www.migrationpolicy.org/article/filling-labor-shortages-through-immigration-overview-shortage-lists-and-their-implications/>
- ▶ The United Nations Global Initiative to Fight Human Trafficking, Sweden fact sheet:
[http://www.ungift.org/doc/knowledgehub/resource-centre/Governments/Sweden Infosheet National Action Plan Against Human Trafficking_en.pdf](http://www.ungift.org/doc/knowledgehub/resource-centre/Governments/Sweden%20Infosheet%20National%20Action%20Plan%20Against%20Human%20Trafficking_en.pdf)
- ▶ Federal Government's official information website on migration to Austria, Shortage occupations: [https://www.migration.gv.at/en/faq/#Shortage Occupations](https://www.migration.gv.at/en/faq/#Shortage%20Occupations)
- ▶ Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Ausländerbeschäftigungsgesetz, Fassung vom 24.04.2018:
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008365>
- ▶ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra, 2012: <http://www.nki-latvija.lv/par-lki>
- ▶ European Skills, Competences, Qualifications and Occupations ESCO (2018). Skills pillar: https://ec.europa.eu/esco/portal/escopedia/Skills_pillar
- ▶ European Skills, Competences, Qualifications and Occupations ESCO (2018). Qualifications pillar: https://ec.europa.eu/esco/portal/escopedia/Qualifications_pillar